

ARBETAR MAKT

NR 1-76
ÅRG 5 2kr

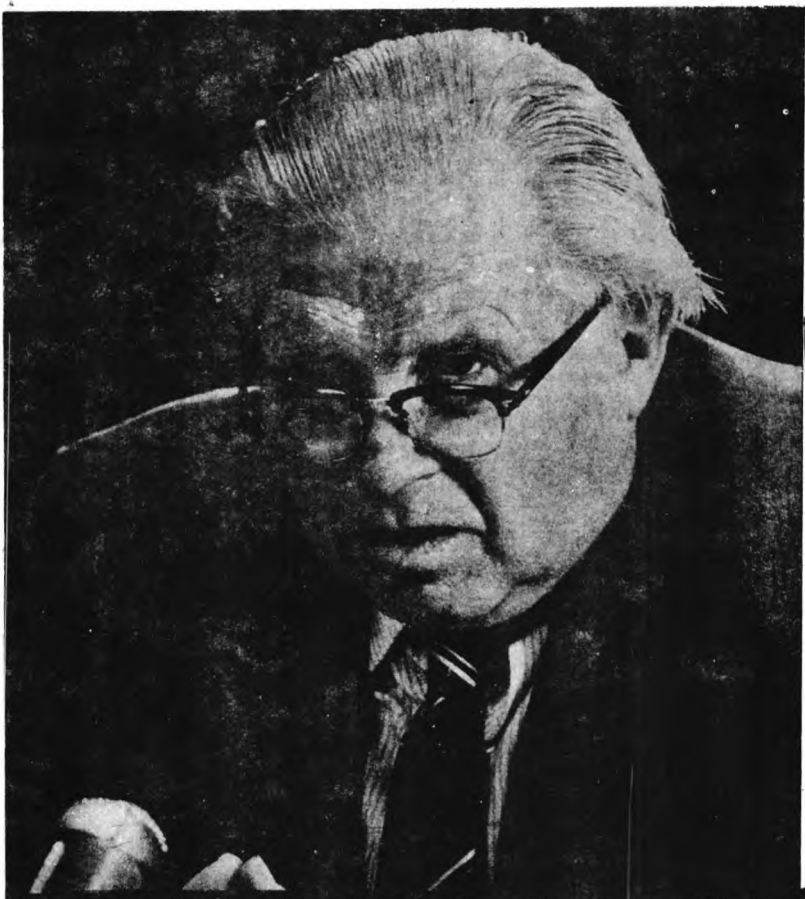

SOARES' PORTUGAL:

GEVÄR MOT DEMONSTRANTER

MEN KAMPEN FORTSÄTTER

sid 4-5

BUDGETEN: STRÄNG GER 200 MILJ. TILL PARTIPROPAGANDA

DEN NYA BUDGETEN HAR VISAT SIG INNEHÅLLA OVANLIGT FÅ NYA SPEKTAKULÄRA REFORMFÖRSLAG. SOCIALDEMOKRATIN HAR FÖRSÖKT MÖTA DETTA FAKTUM MED ATT REDAN NU GÅ UT MED SIN VALPLATTFORM DÄR MAN UTLOVAR BL.A "ARBETE ÅT ALLA" HUR MAN SKA GENOMFÖRA DETTA KRAV, TALAR MAN INTE OM.

MEN SOCIALDEMOKRATIN HAR NÅGOT ANNAT ÄN BRA FRASER FÖR ATT KLARA ATT SAMLA TILLRÄKLIGT MED RÖSTER I ÅRETS VAL. MAN DELAR NÄMLIGEN UT 53 MILJONER I DIREKT PARTISTÖD, 100 MILJONER I PRESSTÖD PLUS ÖVER 20 MILJONER I DISTRIBUTIONSSTÖD FÖR TIDNINGAR. AV DESSA PENGAR KOMMER NÄRMARE 100 MILJONER SOSSARNA TILLGODA!

sid 3

UNGDOMSGÅRDAR I GÖTEBORG: LEDARE OCH UNGDOMAR I GEMENSAM KAMP STREJK-OCKUPATION

— SPANIEN-36: FOLKFRONT TILL DÖDS —

REFORMISM UTAN REFORMER

I kommentarerna till årets budget har alla framhållit den totala avsaknaden av reformer. Denna socialdemokratis (den reformistiska socialismen!) misslyckande att inte kunna presentera några reformer, inte ens *sken*reformer, är så mycket märkligare då det är valår detta år. Detta visar också hur hårt pressat kapitalet är av den nuvarande lågkonjunkturen.

För att uppväga det negativa intrycket av budgeten, passade sossarna på att, en vecka före budgetens framläggande, presentera sitt "valprogram". Detta innehöll en rad intetsägande fraser som "Arbete åt alla", "Trygghet åt alla m.m. Men samtidigt som man alltså utlovar ett slut på arbetslösheten i valprogrammet, säger man i budgeten att arbetslösheten under 1976 kommer att befinna sig på samma höga nivå - eller t.o.m. öka något. Faktum är alltså, att man i valprogrammet medvetet ljugar. För de ledande sossarna vet nämligen, att de aldrig kommer att kunna genomföra sitt krav om "arbete åt alla".

REFORMER TROTS ALLT

Men visst finns det reformer i budgetförslaget. det är bara det att de inte är av det spektakulära slag att socialdemokratin önskar framhålla dem för sina arbetarväljare.

De flesta statliga institutionerna fick sina önsknings om anslag för t.ex. nya tjänster starkt nedsänkta av finansdepartementet. Ett undantag härvid var polisen, som visserligen fick vidkännas en smärre prutning, men inte desto mindre får polisväsendet 420 nya tjänster. SÄPO får också en ökning med c:a 20% till 64,9 miljoner (för det omtalade nya telefonavlyssningssystemet kanhända?).

Förutom polisväsendet är det bara utbildnings-, arbetsmarknads- och kommundepartementen som får nämnda öknings i förhållande till den totala ökningen av statsbudgeten (Budgetens totala ökning håller sig inom inflationens gräns på 10%). Utbildningsdepartementets ökning ligger till största delen på Radio/TV, på den tekniska sidan. Staten förstärker mao sin propagandaapparat.

De ökade anslagen till arbetsmarknads- och lokaliseringpolitiken har naturligtvis ett direkt samband med den ekonomiska krisen. Största delen av dessa pengar går till subventioner till de kapitalistiska företagen...

Kommunerna får skattebidrag som ska kompensera dessa för den statliga verksamhet som överförs till kommunerna. Medan statsskatten minskar något så ökar kommunalskatten...

Även borgerliga ekonomer har spekulerat i åtgärder som lönestopp. "För att klara oss i konkurrensen utomlands måste vi t ex under nästa år, 1977, ha en lägre ökning av lö-

Men hur ska socialdemokratin kunna garantera att lönehöjningarna inte överskrider en viss nivå?

LOKALA FÖRHANDLINGARNA I FARA

I förra numret av AM (12/75) tog vi upp just denna fråga i samband med långtidsutredningen. Där frågade vi oss om socialdemokratin förberedde sig på att avskaffa de lokala förhandlingarna. Det är ju just genom dessa som arbetarklassen nu lyckats tillkämpa sig löneökningar långt över de centrala avtalens nivå. Vi har nu alltså fått veta saker som tyder på att vi haft rätt i våra farhågor. Detta motiverar att vi med större uppmärksamhet än tidigare observerar detta hot mot arbetarklassens kampmöjligheter.

EN KAPITALISTISK BUDGET

Hur skulle vi då vilja se en budget upplagd? Vad skulle vi lägga pengarna på som sossarna inte gjort, och vad skulle vi skära ned på? Faktum är att vi inte alls skulle vilja se någon budget. Den är nämligen en budget för ett kapitalistiskt samhälle, som beskriver hur staten fördelar skattemedel för att hålla kapitalismen vid liv, genom ekonomiska stödåtgärder och utbyggnad av statsapparaten.

I stället för en kapitalistisk budget vill vi se upprättandet av en planerad ekonomi som omfattar hela landets resurser. En ekonomi som planeras av arbetarklassen i eget intresse, och inte som Strängs budget: av socialdemokratin i borgarklassens intresse.

LÖNESTOPP

Sträng framhöll vid sin presentation av budgeten att näringslivets parter måste ålägga sig återhållsamhet med åtgärder som ledde till kostnadsökningar och inflation. Vid en fråga från en radioreporter, där Sträng ombads precisera vilka speciella grupper som han hade i åtanke, ondgjorde sig Sträng avser det senaste årets vilda strejker, och sa att något sådant inte kunde accepteras i nästa lönerörelse. Alltså: arbetarna ska hålla igen på lönekraven. Men hur har sossarna tänkt sig detta? Ja, det vet än så länge bara dom.

nekostnaderna än Västtyskland, hur vi nu ska klara detta... (Lars Jacobsson, chef för Handelsbankens ekonomiska avdelning.)

Svenska Dagbladet har dock kommit på något. "LÖNEGARANTI NÄSTA STEG AV STRÄNG?" lyder en rubrik den 13/1. Enligt denna menar Lars Wohlin, chef för Industrins Uredningsinstitut, att han i finansplanen ser "en antydning om att han (Sträng) förbereder ett nytt grepp - en ny inkomstpolitik. I ett sådant paket skulle ingå en via skattepolitiken garanterad reallöneförbättring för löntagarna. Motprestationen skulle var en garanterad återhållsamhet i höstens avtalsförhandlingar inför 1977."

FÖR EN REVOLUTIONÄR RÖRELSE!

FÖRBUNDET ARBETARMAKT strävar efter att utgöra en del av den sociala rörelse som förebådar det kommunistiska klasslösa samhället - den revolutionära kommunistiska arbetarrörelsen.

Vi anser att kommunismen - det klasslösa samhälle där mänskligheten är fri från allt förtryck - endast kan uppnås genom en omstörtning av de nuvarande klasssamhällena, genom den socialistiska revolutionen, samt en övergångs- och uppbyggnadsperiod - det socialistiska samhället.

SOCIALISM ÄR ARBETARMAKT

Vi ser socialismen som *arbetarmakt* - arbetarklassens makt på samhällets alla nivåer, genom klassens organisering i arbetarråd och dessas samordning till centrala organ. Socialismen innebär bl a att den kapitalistiska marknadsekonomin ersätts med socialistisk planekonomi.

För att genomföra den socialistiska revolutionen krävs att arbetarklassen är organiserad och förberedd. Det innebär bl a att de mest medvetna i klassen, arbetaravantgardet, är organiserat i en revolutionär organisation. Denna organiserings måste innebära något helt annat än det leninistiska Partiet. Leninisternas teori och praktik som innebär organisatoriskt ledarskap, facklegalism, parlamentarism och nationalism, måste ersättas med organisk ledning, självständig kamp och organisering, antiparlamentarism och internationalism.

HUVUDUPPGIFTER

Vi menar följaktligen att det idag inte existerar någon konsekvent revolutionär organisation, och har därför tagit som vår uppgift att bidra till skapandet av en sådan. För oss innebär detta tre huvuduppgifter:

att framhålla vad socialismen innebär: Arbetarklassens direkta styrande av samhället genom sina *egna organ: arbetarmakt och inte partimakt*. I detta sammanhang påvisar vi de sk socialistiska staternas karaktär av *statsbyråkratiska klassamhällen*, med en "ny" härskande klass - *statsbyråkratin* - och ett nytt produktionssätt.

att framhålla den för socialismen nödvändiga självständigheten hos arbetarklassen. Detta innebär en självständig kamp och organisering också under kapitalismen, en självständighet såväl i förhållande till den borgerliga staten, den reformistiska rörelsen och fackföreningarna, som till mer eller mindre revolutionära organisationer. Denna självständiga organisering tar sig idag uttryck i strejkkommittéer och stormöten. Vi propagerar och verkar också för en självständig organisering av de mest kampberedda arbetarna i *arbetsplataskommittéer*.

att framhålla socialism som inte enbart "planekonomi och elektrifiering av hela landet", utan att socialismen kräver en *total revolution*: bl a måste förhållandet man-kvinna-barn befrias från de förtrycksmekanismer som nu återfinns där; arbetsdelningen måste bekämpas, bl a måste uppdelningen på

beslutsfattare och verkställare av besluten upphöra.

Socialismen kräver alltså en ny människa: inriktad på samarbete och deltagande istället för konkurrens och ålydande.

FÖRANKRING

Vi inser nödvändigheten av att de tankegångar som utgör våra huvuduppgifter förankras hos den revolutionära klassen - arbetarklassen. Vi arbetar därför med att sprida dessa idéer hos främst arbetaravantgardet. Vi strävar efter att förankra vår organisation i arbetarklassen, detta för att lära av och delta i klassens kamp, men också för att utveckla den spontana kampen till en medveten kamp mot kapitalet.

Till hjälp i detta arbete har vi tidningen *ARBETARMAKT*, vårt teoretiska organ *RÄDSMAKT* och vårt förlag *ARBETAR-PRESS*. Vi sysslar med studier för att utveckla våra idéer. Vi har marxistiska cirklar och diskussionsmöten för dem som är intresserade av vår politik. Kamrater från organisationen arbetar också med internationellt solidaritetsarbete och inom andra frontavsnitt mot kapitalets förtryck.

Vi är idag få som arbetar med förbundet, och det är inte något lätt arbete vi har framför oss. Men är du intresserad av oss och vårt arbete, så kontakta

Förbundet Arbetarmakt
Box 154
551 02 JÖNKÖPING 036/ 12 56 70

OBS!

Ibland tycks det oss, som om tidningens prenumeranter är en samling novader. Vi var nämligen varje gång vi gör ett utskick en hel del tillbaka i retur pga att adressaten har flyttat och ej meddelat den nya adressen. Så om du inte kan hålla dig på en och samma ort, så ta och meddela oss den nya adressen, va!

Vi har sedan ett par nummer tillbaka lyckats med att i rutan nedan meddela fel postgironummer till tidningens STÖDFOND. Så det är orsaken om du fått tillbaka pengar du satt in där. Men nu har vi fått in det rätta, så det är bara att dra iväg till posten och sätta in en slant när andan faller på. Och det hoppas vi den gör ofta!

pg 23 71 77-1

Tidningen

ARBETARMAKT

utges av Förbundet Arbetarmakt

Ärgång 5, Nummer 1 1976 (35)

Adress: Tidningen ARBETARMAKT
Box 9028
102 71 STOCKHOLM

Telefon: 08/ 68 46 79

Prenumeration för 12 nummer:

Vanlig prenumeration	30:-
Stödprenumeration	50:-
Garantprenumeration	100:-

Postgiro vid prenumeration: 38 13 00-3

Postgiro vid redovisning, ombuds försäljning: 20 21 02-0

Postgiro vid beställningar av äldre nummer o dyl.: 20 75 76-0

Postgiro till STÖDFONDEN: 23 71 77-1

Tryck: AB Prinkipo Offsettryck
Stockholm Januari 1976

Ansvarig utgivare: Helena Bertilsson

Detta nummer presslagt den 19 januari

Manuskript och illustrationer till nästa nummer ska vara redaktionen tillhanda senast den 11 februari.

Eftertryck endast med angivande av källan.

100 MILJONER TILL SOSSEPROPAGANDA

I september kommer vi att få se hur välganter, broräcken och affischpelare kommer att prydas av färgglada affischer. I brevlådan kommer den ena efter den andra broschyren att dimpa ned. På de öppna platserna kommer valbyråerna att växa upp som svampar ur jorden. Miljoners kronor kommer de olika partierna att lägga ner på att få oss att rösta. Men varifrån får de alla dessa pengar för denna parlamentariska propaganda? Ja, låt oss titta på hur partierna finansierade sin verksamhet 1974. Då måste vi också komma ihåg, att det inte var något val det året och att de olika bidragen ökar betydligt under valår. Så siffrorna är betydligt i underkant med vad 1976 års siffror kommer att bli (inte minst pga 20% inflation under två år!).

ATT DET ÄR VALÅR I ÅR MÄRKES REDAN I TIDNINGARNA. SOSSEARN HAR PRESENTERAT ETT VALMANIFEST OCH AFTONBLADET AVSLÖJAR (FÖR VILKEN GÅNG I ÖRDNINGEN?) ATT MODERATERNA FÅTT ETT PAR MILJONER AV OLIKA FÖRETAG.

ÄVEN I ARBETARMÄKT KOMMER DU ATT MÄRKA ATT DET ÄR VAL I HÖST. VI KOMMER ATT GRANSKA SÄVÄL PARLAMENTET SOM INSTITUTIONEN SOM DE OLIKA POLITISKA PARTIERNA. VI KOMMER OCKSÅ ATT GE VÅR SYN PÅ HUR DET SOCIALISTISKA ALTERNATIVET TILL DEN BÖRGERLIGA PARLAMENTARISKEN SER UT.

VI BÖRJAR MED ATT I DETTA NUMMER TITTA LITE NÄRMARE PÅ HUR RIKSDAGSPARTIERNA FINANSIERAR SIN VERKSAMHET.

Visserligen utgår detta presstödd formellt inte för att det ska utgöra ett stöd för partipolitik. Det är menat att man ska begränsa den koncentration som kapitalet även utövar över tidningsbranschen, och stödet utgår därför till sk "andratidningar", dvs den mest största tidningen på en ort (och även till "tredjetidningar" osv). Men faktum är att stödet också innebär ökade möjligheter för parti propaganda. Tidningarna har också en viktig uppgift att förse partiernas "agitatorer" med argument i olika aktuella politiska debattfrågor.

VAREFÖR RÖSTAR FOLK?

Ja frågan är kanske fel ställd. Man borde fråga varför 15-30% inte röstar trots att denna propaganda för parlamentarismen. För om vi buntar ihop alla partier, trots deras inbördes skillnader, har de alla det gemensamt, att de med all kraft backar upp parlamentarismen. Och som vi sett, ger parlamentet själv ut 100-tals miljoner kronor till sitt eget bevarande.

Ja, vi tror nu inte, att dessa 15-30% "soffliggare" har insett att parlamentarismen är en del av den borgerliga staten, ett av sätten för borgarklassen att hålla arbetarklassen nere. Men en hel del av dem har insett att det är meningslöst att rösta, därför att riksdagen inte är den institution som har makten i samhället. Och utan detta stöd åt partierna skulle säkert soffliggarna bli betydligt fler, eftersom möjligheterna att slå i folk parlamentaristiska illusioner skulle minska betydligt. För att inte tala om vad som skulle kunna hända om man gav oss antiparlamentarister samma möjligheter som partierna och pressen idag har. Förresten till dig ett ögonblick att Arbetarmäkt fick några 10-tals miljoner kronor att bedriva antiparlamentarisk propaganda för...

Nej, vi får nöja oss med de resurser vi själva kan skapa ihop. Så därför: stöd Förbundet Arbetarmäkt's kampfond, pg. 83 03 86-9!

Socialdemokratisk partiledare såsom han skulle se sig ut om 100.000.000 kronor i stöd till partiets propaganda...

**STÖD
FÖRBUNDET ARBETARMÄKT'S
KAMPFOND
PG. 83 03 86-9**

	s	c	m	fp	vpk
Medlemsavgifter	3.228.827	379.206	850.066	1.155.003	184.720
Statligt partistöd, anslag	15.666.000	8.533.895	10.063.025	6.360.159	2.020.902
Lotterier	1.488.998	388.927	-	-	-
Försäljning	293.527	106.529	261.864	16.081	212.465
Räntor, utdelningar	787.775	239.054	463.163	129.716	531
Tidningar, annonser	-	530.548	1.203.370	-	-
Så inkomster 1974	21.704.065	11.210.548	14.554.750	8.474.726	2.916.423

Av siffrorna ovan ser vi bli a att medlemsavgifterna utgör endast en liten del av inkomsterna. I viss mån är sossarna undantagna härvid, men då måste vi hålla i minnet att den absolut största delen av (s) medlemsavgifter kommer från de kollektivan-slutna via LO. Den absolut viktigaste inkomstkällan är det statliga parti-stödet ((i moderaternas 10 miljoner är dock inräknat 4,6 miljoner från företag och enskilda)). Utan detta skulle t ex VPK få problem. Om VPK skulle brilla ur riksdagen så mister partiet 2 av de 3 miljoner man redovisar som inkomst.

I den nya budgeten ökar partistödet - med 13,8 miljoner tillt sammanlagt 53,1 miljoner. Själva valet kostar 42,5 miljoner, av vilket en del går till information om valet - dvs till propaganda för parlamentarismen.

MEKA PENGAR TILL PRESEN

Men dessa pengar är inte de enda partierna får som stöd från staten. Genom det statliga presstödet fick tidningarna närmare attåtta miljoner kronor, utan vilket en hel del tidningar skulle gå omkull. Bidragen var 1974 mellan 13,5 miljoner (Svenska Dagbladet (m) & Arbetet(s)) till 0,3 miljoner (bl a Ny Dag). Här följer en uppställning över tidningsstödet i miljoner kronor, efter tidningarnas partipolitiska anknytning:

KDS	m	c	fp	s	vpk	"oberoende"
0,6	16	7	2,7	64	1	2,3

VÄSTTYSK DEMOKRATI: SNUTRAZZIA MOT FÖRLAG

ATT YTTRANDEFRIHETEN HAR SINNA GRÄNSER HAR VI FÅTT ERFARA MÅNGA GÅNGER. ATT "DEMOKRATI" I ETT KAPITALISTISKT SAMHÄLLE BARA ÄR EN FASAD FÖR KAPITALETS DIKTATUR, EN SLAGS REPRESSIV TOLERANS, SOM NÄR RÄNNAN ÖVERSKRIDES SÄTTS UR SPEL, DE LAGAR DET KRÄVS ATT VI SKA LYDA, SÄTTER DEN HÄRSKANDE KLASSEN SJÄLV UR SPEL NÄR SÅ BEHÖVS.

ETT FÄRSKT EXEMPEL HAR VI FRÅN VÄSTTYSKLAND.

Det västtyska förlaget Trikont, som har gett ut en mängd vänsterlitteratur av olika inriktning och grannförläggare har drabbats av den västtyska snutrazzia repression.

Att du inte hittills har läst något om det i den svenska dagspressen är inget att förtvåna över - Västtyskland är ju en "demokrati" och i regeringen sitter ju Palmes bröderparti SPD, och att det finns ett omfattande åsiktsförtryck vill ju varken sossar eller borgarpressen visa att det finns i ett sånt land.

TRIKONT

Verlag GmbH · 8 München 80 · Josephsburgstr. 16 · Tel. (0811) 433874

POLIZEIAKTION GEGEN DEN TRIKONT VERLAG

ODER

WIE ALLES ANFÄNGT

Vad var det nu som hände?

Trikont gav ut en bok av arbetaren och f. d. RAZ- ("Baader-Meinhof") medlemmen Michael "Bommi" Baumann; "Wie alles anfing" (Hur allt började). I boken beskriver "Bommi" sin politiska bana och tar avstånd från Rote Armé Fraktions "politik".

Boken kom ut på marknaden, och såldes bl a på en bokmässa i Frankfurt och väckte först ingen större uppmärksamhet. Men så, den 24 novem-

ber slog snuten tillt. Man trängde sig in på Trikonts lokaler i München för att lägga beslag på boken. Bakom sig hade man en \$ 130, omu inte antagen (!), som kan ge fängelse för publicerandet av böcker som "uppmärksamhet" eller "bagatellisera" våld.

"Lagens Vaktare", beväpnade med K-pistar, rafsade åt sig ca. 300 ex av Baumanns bok. (Detta hade man "rätt" att göra) Men inte nog med

det. I fem timmar stannade man på to-kalen och snodde saker: 1300 ex av andra vänsterböcker, skrivmaskiner, kassetband, en sättmaskin av Com-poser-typ, kundregister, bokföring etc.

En organisation som kallas Kvinno-offensiven i samma hus fick också på-hälsning och en liknande behandling. Under förevändningen att man "leta-de efter Baumann" vände man också upp-och-ner på en gästbetares lä-genhet.

Se'n gick man lös på Trikont's tryckeri: omringade det med hundar och lade beslag på tryckplåtar till Baumann's bok och tillt en kvinnotid-ning.

Den 25 och 26 november gjorde man beslagtaganden hos distributörer i Frankfurt och Berlin.

Ett uppträdande som detta är inget nytt i Västtyskland. Polisen har gjort många razzior i vänsterbokhand-lar de senaste åren. Och det är knappast för att "skydda ungdomen från våld", som man har skapat "\$ 130". Isåfall skulle man nog var ute och jä-ga Nick Carter och James Hadley Chase, böcker som är fullproppade med borger-lig våldpropaganda. Nej, denna lag är värd mot arbetarklassen och den revolutionära vänstern.

REFORMISTERNA STÖDER BORGARNA

ARBETARNA

FORTSÄTTER KAMPEN

"Nu är det dags för stora uppföringar. Nu måste vi gemensamt ta i för att rädda Portugal."

Samtidigt som dessa ord skanderas från högern med socialistpartiet i spetsen, höjer man matpriser, bensinpriser, höjer spårvagns och busspriser med 100% mm, mm. Samtidigt fängslas revolutionärer och fascisterna släpps lösa. Samtidigt dödas människor i fredliga demonstrationer. Samtidigt säger socialistpartiets ledare Mario Soares: "Det är inte alls någon högervändning i Portugal. Vi har däremot slagit ner en kommunistisk kupp." Vilket hyckleri!

Fortsatt högervändning

Högervändningen förstärker i Portugal. Ett av de största nederlagen för vänstern var utrensningarna inom armén. De revolutionära soldater som förut var en garant för att en fascistisk kupp inte skulle komma till stånd, har antingen fängslats eller blivit hemskickade. Armén ska reorganiseras till en ren yrkesarmé. F.d. militärer som nu räknas som "pålitliga" återkallas och fascistiska militärer som suttit fängslade släpps. Än så länge har detta arbete gått relativt trögt, men det ökar hela tiden i hastighet.

Vänstern har alltså till största delen förlorat armén, stödet från pressen och TV-radio. På många tidningar har kommunister helt enkelt fått sparken, på andra har man förhindrat utgivningen, t ex på República. I TV kan man efter den 25 november se dåliga pjäser, reklam i massor, men knappast något som är till för att främja arbetarklassens kamp. Radion fungerar numera som skvalradion i Sverige, när den inte sänder ohöjrt reaktionär smörja.

Många portugiser har tom slutat lyssna på radion, som de menar bara är skit.

Inom statsapparaten börjar reaktionärer tränga allt högre upp i hierarkin. Där förut vänstern varit stark, och i många fall fortfarande är stark, som exv de institut som ska hjälpa till att föra jordbruksreformen vidare, börjar PPD:are eller PS:are att dyka upp som chefer. Följden blir oftast att revolutionärer avskedas eller omplaceras.

Konkurshot

Socialism eller barbari, så står frågan fortfarande i Portugal. Det enda sättet för borgarklassen att behålla sina positioner eller ta tillbaka det den förlorat är en stark regering, en regering som inte ryggat för massarresteringar eller dödsskjutningar. Denna regering måste oundvikligt bli en regering av fascistisk karaktär, då repressionen mot arbetarklassen måste bli hård. I spetsen för denna utveckling, medvetet eller omedvetet, går socialistpartiet. Med sina försök att först uttradera vänstern för att sedan ta hand om högern, kommer de att bana väg för högerkrafterna. I sitt släp-tåg har PS Portugals Kommunistiska Parti, PCP. Dessa vill driva lite reformer, men hamnar i en olöslig motsättning; samtidigt som de jagar alla tänkbara poster inom den statliga hierarkin, försöker de infiltrera varje kamp från arbetarklassens eller lantarbetarnas sida och utnyttja den till sin förmån.

På PS andra sida står borgarklassen med sina partier PPD och CDS. De är fortfarande splittrade, vilket kanske är en av orsakerna till att

borgarklassen inte avancerat längre än den hittills gjort. När dessa enas kommer reaktionen att stå än starkare.

Regeringen, PS, PCP, och BPD har mött den ekonomiska krisen med ett öppet arbetarfientligt program. Lönestopp infördes till den 1 mars, vilket är oerhört tärnande på arbetarklassens levnadsvillkor då inflationen är så pass hög. Priserna på livsmedel och viktiga transportmedel har höjts med 50-100%. Samtidigt får exportindustrin stort stöd, ett stöd som knappast gynnar arbetarklassen.

Ännu ett viktigt slag mot en revolutionär utveckling var överenskommelsen mellan PS och PCP angående jordbruksreformen; Denna ska nu inte gälla norra Portugal. Krediterna till de ockuperade godsen kommer att skäras ner. De var redan förut inte acceptabla, då räntan var hög

och villkoren var att man handlade med staten. Några nya ockupationer kommer enligt denna överenskommelse inte att accepteras.

Arbetarkommissionerna

Idag står arbetarkommissionerna i stort sett intakta och de ockuperade godsen fungerar ännu. Men de står nu inför stora problem. Kommissionerna har utvecklats i en klasskampssituation och kommer inte att överleva om inte kampen förs vidare. Fram till den 25 november gick utvecklingen relativt lätt. Sedan kom högerkuppen och sabotaget ökade. Många arbetare står nu rådvilla och demobiliserade. Flera har arresterats. De självständiga organen har att slåss inte bara mot högerns framfart och sabotage, utan även mot PCP:s och de flesta maoistgruppers försök att göra dem till sina egna organ, för sina egna syften.

I PCP:s fall har även försök gjorts att underordna dessa organ - valda direkt av arbetarna, direkt avsättbara inför arbetarna, de mest demokratiska organ - under fackföreningarna. Och fackföreningarna är uppbyggda enligt korporativistiskt mönster. På Setenave-varvet i Setubal finns t ex 30 olika fackföreningar. Att underordna råden under fackföreningarna skulle vara ett effektivt sätt att ta död på förutsättningarna för en socialistisk revolution i Portugal.

Arbetarklassen och lantarbetarna står ensamma idag. Försvaret man inte och utvecklar man inte sina egna organ är risken för uppsplittning och högervänd uppenbar.

Än har de avgörande slaget inte stått, men det måste komma snart.

Ettan

FÖRBUNDET ARBETARMÅKT HADE KRING NYÅR EN DELEGATION NERE I PORTUGAL. MAN BESÖKTE INDUSTRIER OCH TALADE MED FÖRETRÄDARE FÖR ARBETARKOMMISSIONER, BESÖKTE JORDBRUKSKOLLEKTIV OCH TALADE MED LANTARBETARE. MAN TRÄFFADE OCKSÅ REPRESENTANTER FÖR OLIKA VÄNSTERORGANISATIONER. ARTIKELN NEDAN ÄR EN SAMMANSTÄLLNING AV ETT SAMTAL MED ARBETARE FRÅN KAMPKOMMITTÉN I SETUBAL.

KAMPKOMMITTÉN I SETUBAL

Kampkommittén i Setubal är det mest avancerade uttrycket för arbetarmåkt just nu i Portugal. Kampkommittén (KK) bildades i september och har alltså existerat i bara 3 månader. Den har en folkförsamlingsstruktur, i KK ingår representanter för arbetarkommissioner, bostadskommissioner och soldatkommissioner.

Efter den 25 november har dock en del förändringar ägt rum. De soldater som representerade sina kamrater på regementena i Setubal-trakten hemkallades efter den 25:e november. Detta berodde troligen delvis på att KK var den organiserade som gjorde det starkaste motståndet den 25:e november och dagarna efter. Man ockuperade stadshuset, upprättade en slags dubbelmakt och övertog stadshusets funktioner. Man höll en radiostation, "Radio Revolutionens Röst", som hela tiden sände nyheter medan de andra var tysta.

Men arbetarkommissionerna godkände inte den reaktionära regeringens hemkallande av soldatrepresentanterna, i deras ögon var de fortfarande representanter för soldaterna och fick sitta kvar i KK.

I dagarna har man ombildat KK för att dels stärka arbetarinflyandet, dels utveckla förutsättningarna för att få till stånd ett direkt och organiserat samarbete mellan arbetarkommissionerna och jordbrukskooperativen. Arbetarkommissionerna har nu

Arbetare hjälper till med olivskörden på ockuperade gods.

två representanter på hundra arbetare, medan bostadskommissionerna som har en mera klassmässigt löslik struktur har en representant per kommission.

För det är besluten på basnivå i kommissionerna eller på stormöte som är avgörande för delegaterna i KK. KK fattar egentligen bara beslut av rutinkaraktär, men måste naturligtvis ha viss frihet att fatta brådskande beslut.

KK:s delegater är indelade i ett tiotal arbetsgrupper, om bostäder, undervisning, samordning mellan arbetarkommissioner och jordbrukskooperativ, barn tillsynsproblem etc.

Sekretariatet som har regelbundna möten har tre huvuduppgifter: ekonomi, försvar och dynamisering.

Några exempel på vad KK har utträttat för arbetarna och andra som bor i Setubal: KK fastslog hyresnivån till 500 esc (100 esc = 17kr) och bojkotade förhandlingar om hyran (en lägenhet om 2 rok kostar 1000-1200 esc). Ingen skulle betala mer i hyra. Det fanns då värder som vägrade att ta emot den nya hyran, och man satte då in pengarna på en sparbanks. Man kom dock snabbt underfund med att pengarna behövdes på jordbrukskooperativen, där de också bokstavligen plöjdes ner. Hyresgästerna kommer att ersätta värdena genom att bygga ett nytt hyreshus åt dem.

I höstas gick fascisterna till aktion också i Alentejo, bl.a placerade man en bomb under det hus där IRA (Instituto de Reforma Agraria) hade sitt lokalkontor. Genom soldatrepresentanterna i KK skickades det dit soldater som beskyddade kooperativen och höll vakt hela natten. Som svar på fascisternas terrordåd ockuperade soldaterna en jordegendom som överlämnades till IRA.

En av de frågor som KK prioriterar under den närmaste perioden är att

organisera och utbreda de kontakter som finns mellan arbetarkommissioner och kooperativ. Redan nu ger sig arbetare på t.ex Setnave ut på kooperativen på sina fridagar för att hjälpa till med olivskörden.

Det finns också redan nu ett försäljningsställe (marknad mercado) där produkter från jordbrukskooperationen säljs direkt till arbetarna och bostadskommissionernas medlemmar. Detta arbetar man nu på att utveckla och i första etappen skall kooperativen samordnas lokalt, vilket bl.a innebär att man försöker arbeta på att få en jämn lönesättning inte bara inom varje kooperativ (vi besökte ett där barn, kvinnor och män hade 180 esc om dagen!) utan också mellan kooperativen inom ett område. Detta är oerhört viktigt eftersom jordreformen är uppbyggd så att det kommer att bli lätt att knyta upp vissa kooperativ till staten genom kreditpolitiken. Denna innebär att de statliga lånen ges mot 6,5% ränta och med skyldighet att sälja sina produkter genom staten.

Det har redan visat sig att kreditgivningen gynnar vissa, för staten "lätthanterliga" kooperativ på bekostnad av andra mer självständiga.

Mot den här bakgrunden är det oerhört viktigt för revolutionärer att stödja den självständiga organisation som håller på att byggas tillsammans av arbetarkommissionerna och de samordnade jordbrukskooperativen.

VARVET SETENAVE UTANFÖR LISSABON ÄGDES TIDIGARE AV EN PORTUGISISK TRUST BESTÅENDE AV FAMILJEN MELO SAMT EN SPARBANK, MEN HAR SEDEMERA BLIVIT NATIONALISERAT AV STATEN. VARVET ÄR BYGGT FÖR ATT TILLVERKA STORA BATAR - TANKBATAR. JUST NU BYGGS EN 360 000 TONNARE. MASKINEN BYGGS I SVERIGE AV KOCKUMS, MEN ALLT DET ÖVRIGA PÅ SETENAVE. ALLT RAMATERIAL, DESIGN OCH TEKNIK OSV. KOMMER FRÅN ERIKSBERG I SVERIGE. SVERIGE BOJKOTTAR INTE MED RAMATERIEL, MEN VAL MED UTRUSTNING. DEN PORTUGISISKA REGERINGEN HAR STÄMT ERIKSBERG FÖR DEN INTERNATIONELLA DOMSTOLEN I HAAG FÖR INDRAGEN ORDER. JUST NU HAR SETENAVE BARA ORDER PÅ DEN BAT MAN HALLER PÅ MED OCH EN TILL. DET FINNS KONTAKTER MED RUMANIEN, MEN DESSA HAR ÄNNU INTE GETT NAGOT KONKRET RESULTAT. BOJKOTTEN HAR DOCK INTE ÄNNU FÖRT MED SIG ARBETSLÖSHETSPROBLEM: ARBETARMAKT HAR PRATAT MED NAGRA MEDLEMMAR I ARBETARKOMMISSIONEN PÅ SETENAVE.

Arbetarmakt: Hur har arbetarkommissionen byggts upp och hur fungerar den?

Kommissionen: För att förstå det måste man berätta lite om den politiska och ekonomiska situationen före 25 april. Kuppen den 25 april gjordes av armén och var en konsekvens av de ekonomiska problem som t.ex. kolonialkrigen skapade. Kuppen gjordes för att skapa bättre villkor för kapitalismen i Portugal. Arbetarna organiserade sig för att utnyttja situationen under den nya regimen (kräva bättre löner, demokratiska krav etc.). Men det fanns partier som samarbetade med bourgeoisie. Mycket av aktiviteterna på Setenave av de partier som försöker hålla tillbaka eller sabotera klasskampen har fått svåra konsekvenser, som t. ex. demobilisering av arbetarklassen. Arbetarna kände sig splittrade och det demobiliserade dem.

Ett tag efter 25 april försökte de mest medvetna arbetarna organisera arbetet på självständig basis.

Den första arbetarkommissionen bestod av mycket slagsmål mellan olika partier. Den avsattes eftersom den inte kunde göra något för arbetarna och en ny valdes.

INTERVJU MED ARBETARKOMMISSIONEN PÅ SETENAVE: PCP SABOTERAR

30 olika fackföreningar

Arbetarkommissionen var ett alternativ till fackföreningarna som hade en korporativistisk struktur (30 olika på Setenave) och verkligen splittrar arbetarna.

Den andra arbetarkommissionen gjorde ett mycket bra jobb. Den hade 15 medlemmar och en uttalat revolutionär inriktning, och trots att sex PCP:are lämnade den fortsatte kommissionen att fungera bra och hade ett starkt stöd från arbetarna. Den arbetade osekteristiskt och gav stöd till demokratiska aktioner och demonstrationer på icke-partigrunder. Detta råd stannade kvar hela tiden de var valda och under denna tid var det möjligt att avancera i perspektiv mot att utveckla arbetarkontroll för att kämpa för högre löner och bättre arbetsförhållanden och samarbeta med andra arbetarkommissioner.

Hur har ni samarbetat med andra arbetarkommissioner?

Arbetarrådet på Setenave har varit med om att forma kampkommittén i Setubal tillsammans med andra arbetarkommissioner, bostadskommissioner och soldatkommissioner, och även koordinationskommittén som är nära sammankopplad med kampkommittén. Under perioden efter den 25 november har det varit nödvändigt för att mobilisera arbetarna. Kampkommittén mobiliserade arbetarna att ockupera stadshuset den 25 nov och efter den händelsen när kampkommittén verkligen hade visat sin kapacitet att mobilisera och den kunde användas till, planerar vi att bygga en koordinationskommitté för alla arbetarkommissioner i Setubaltrakten och att förbinda den med kampkommittén.

PCP motarbetar

PCP försöker med all kraft att bojkotta detta initiativ och de har sammankallat alla arbetarkommissioner där de har inflytande till

en konferens för att föra fram sin politik och på det sättet motarbetar kampkommitténs strävanden att samordna arbetarna i Setubalområdet.

Setenavearbetarna har redan gjort mycket för alliansen arbetare-bönder. Bland annat har vi köpt en traktor till ett kollektivjordbruk i Alentejo. Det finns också en marknad i Setubal där bostadskommissionerna tar produkter från

kooperativen. Det är svårt att genomföra en riktig bonde-arbetarallians men vi arbetar på det. Arbetare från Setenave har varit på kooperativen och hjälpt till att plocka oliver - frivilligt arbete.

Arbetarkontroll?

Vad har nationaliseringen av varvet inneburit för er?

PRP-arbetare: Att nationalisera ett företag är inte allt. Situationen förändras endast om man sätter in ett program för arbetarkontroll. Men detta kan endast fås att fungera när arbetarklassen avancerar till ett slags dubbelmakt. Arbetarkontrollen fungerade mycket bättre före 25 nov än efter - den är beroende av klasskampen i sin helhet, men också av förhållandet mellan arbetarklassen och de

makthavande. Ett program för arbetarkontroll har blivit godkänt av arbetarna, det var ett förslag från PCP som vann med 800 röster, mot 200 för PRP:s förslag. Men sen ska val till arbetarrådet ske den 7 jan och de som kommer att bli valda ska få detta att fungera. *UDP-arbetare:* Det är definitivt inte möjligt att genomföra arbetarkontroll under kapitalismen - i så fall styr arbetarna kapitalet. I den

konkreta situationen i Portugal kan mycket göras för arbetarkontroll t ex att leda kampanjer mot bojkotten. Men arbetarkontrollen kan också utnyttjas i perspektivet av mobilisering av arbetarna, i kampen för att överta makten och i utvecklandet av arbetar-bonde-alliansen. De politiska partiernas splittringspolitik inom varvet och en del organisationers samarbete med administrationen för att demobilisera arbetarna samt händelserna 25 november gör arbetet svårare. På varvet har nationaliseringen gjorts utan expropriation, Melofamiljen har fått sin del, den andra delen ägs av banker och försäkringbolag som har nationaliserats. Den reaktionära pressen har startat en kampanj för att ge kompensation för nationaliserade företag och Soares har sagt i radio att storgodsen som ockuperats ska kompenseras.

SOARES RÖJER VÄG FÖR REAKTIONEN

På nyårsafton hade det utlysts en demonstration för befrielse av de otaliga som fängslades under och efter den 25:e november. Demonstrationen skulle hållas vid fängelset i Caxias, strax utanför Lisabon. Där och i Custoias finns en stor del av de revolutionärer som fängslats. De har fått dela celler med facister som fängslades efter kuppen den 25 april 1974. Men deras sällskap slipper revolutionärerna i allt högre utsträckning, då facisterna nu släpps fria.

Demonstrationen hade olika samlingspunkter. De reaktionära soldater och poliser som skulle övervaka demonstrationen skulle inte få veta hur många vi var. Stämningen började

bli alltmer spänd. Militären hade mött upp med pansarbilar, och såg i inte alls ut som de hade förståelse för manifestationen.

Demonstrationen satte sig i rörelse. Reaktionen hos folk som åkte förbi var inte precis den man var van vid från Sverige. Här tutade man i takt med slagorden, istället för att störa demonstrationen. Istället för att ropa gläpord genom förstren skrek man med i slagorden.

Så slog då klockan 12, och här var man i en förstad till Lissabon med en skjutklar, specialutbildad soldat som närmaste människa att skrika Gott Nytt År åt. Vi skrek inte Gott Nytt År. Vid fängelset var redan ett par tu-

sen människor församlade, och med oss som kom var vi tre tusen. Från förstren i fängelset såg vi några som vinkade. I ett fönster försökte soldaterna kommunicera med morse. Demonstrationen upplöstes sedan långsamt. En lyckad manifestation. Det nya året började där det gamla slutade, med kampen för ett bättre samhälle.

Skottlossning

På nyårsdagen anordnades ytterligare en demonstration i Caxias. Den gång var samlingen utanför själva fängelset. Bussar från arbetarförstäderna kom med röda flaggor hängande utanför förstren. Det var inte många soldater samlade. Kanske hade de inte räknat med så mycket folk, 10.000. Framme vid fängelsemuren stod en soldat med röd basket, en av Jaime Neves kommandosoldater. Det var dessa som stod bakom massakrerna i kolonierna i Afrika och krossandet av fallskärmsjägarnas aktion i november. Jag försökte få några bra bilder - då skotten började falla i snabb följd. Bara två meter ifrån oss hade soldaten börjat skjuta. Vi sprang därifrån med böjda ryggar. Vi visste inte om soldaten sköt mot demonstrationen eller om han sköt i luften. Folk var nu rasande, och militären tillkallade förstärkningar. Tre pansarbilar kom också efter en stund, men folket rusade till och spärrade vägen för dem. Efter en timma vände de, överskallade med klistermärken. Folk jublade.

Men soldaterna tillhörde inte kommandotrupper. De kom från ett annat regemente.

Plötsligt dök sex tanks upp. Soldaterna i dessa hade alla röda basstrar. Jaime Neves specialtrimmade

mördarknektar. De plöjde i full fart rätt genom folkmassan. Folk fick slänga sig undan för att inte bli mosade under dessa. Tanksen väjde inte en millimeter. Hela tiden snurrade kulsprutetornen, med mynnarna riktade mot folkmassan. Soldaterna satt med skjutklara gevär. Och då började folk slänga stenar på dom. Vi var hela tiden beredda på att springa undan eller slänga oss ner, då vi väntade oss att soldaterna skulle börja skjuta närsomhelst. Det gjorde dom inte, inte här. I Custoias, vid en liknande demonstration sköts 4 människor ihjäl och flera skadades av skjutglada facister.

Gevär och piskor

Här i Caixas blev ett flertal skadade då knektarna gjorde chock med gevärskulor och piskor. De drev snabbt undan folkmassan från fängelsestets närhet, med en brutalitet och hänsynslöshet som vi i Sverige inte är vana vid. En del arresterades och delar nu kanska cell med någon av de revolutionära soldater som fängslats. Efter soldaternas chock kom människor fram till oss då de såg att vi var utlänningar och sa: "Skriv det när ni kommer hem, att vi behöver vapen, vi behöver vapen!"

Hur bjärt kontrasterar inte Mario Soares ord i Bryssel den 16 december: "Det är inte alls fråga om någon högervändning i Portugal. En kommunistisk kupp har däremot slagits ner." Och flera har skjutits ihjäl, "demokratin", enligt Soares har börjat visa sitt rätta ansikte.

FOLKFRONT TILL

ARBETARRÖRELSEN I SPANIEN 3

I alla tider har det varit naturligt att människor som önskat uppnå någonting sökt sluta sig samman med andra som strävat mot samma mål. Två kan kämpa bättre än en ; tre bättre än två, etc. Även i de fall man inte haft *exakt* samma målsättning har man iallafall kunnat vara nog taktiska att arbeta för ett gemensamt *deltmål*. Man har lärt sig att "följas åt en bit på vägen", och tillsammans röja undan de hinder som blockerar framfarten, även om man längre fram ämnar fortsätta färden åt skilda håll.

Allt detta är enkla sanningar. Vikten av att sluta sig samman, till och med i internationell skala, har varit en av hörnstenarna i arbetarrörelsens politiska budskap.

KLASSAMARBETE

1935 introducerade en gubbe som hette Dimitrov, för övrigt Kommunistiska Internationalens (Komintern) sekreterare, sin teori om *folkfronten*. Nu var det inte enbart fråga om att arbetare skulle sluta sig samman med andra arbetare, utan *hela klasser* skulle uppträda och handla gemensamt i "front" mot andra klasser, vilka utpekades som "huvudfienden" (1). Av de klasser som skulle ingå i "fronten" var arbetarklassen en, småborgarklassen en annan.

Vi tar upp detta därför att det är vår uppfattning att spanska inbördeskriget förlorades huvudsakligen därför att bland andra regeringen och spanska kommunistpartiet utgick från folkfrontsteorin i sitt agerande, medan CNT-FAI till slut accepterade den, om än under suckar och veklagen. Inte desto mindre har CNT-FAI och en annan organisation, POUM, anklagats för att vara skyldiga till fascismens seger genom att ha "saboterat" folkfrontspolitikens genomförande i praktiken. Samtidigt pekar man på FNL och Vietnam och säger: se där! Vietnameserna hade en riktig front, därför vann dom över sina fiender!

ARBETARNAS ROLL

Det skulle kanske inte skada att ställa frågan *varför* motståndet mot folkfrontsidén var så stort i Spanien men inte i Vietnam. Var det bara en slump? Varför fanns det inte organisationer som CNT-FAI och POUM också i Vietnam, som kunde bedriva samma "sabotagepolitik" även där? En tillfällighet? Eller kan det ha att göra med att en politisk organisation växer sig stark i ett land där den sociala, ekonomiska och kulturella situationen svarar mot organisationens politik? I så fall blir anklagelsen mot CNT-FAI och POUM absurd. Man anklagar dem för att ha *främjat till*, medan deras existens var ett resultat av att det bland massorna fanns starka strömningar som svarade mot deras politik - på gott och ont. Den bannstråle man slungar mot dessa organisationer får man i så fall rikta mot de 1,5 miljoner spanska arbetare som bar upp dem. Och de bar upp dem därför att de var arbetare. Det proletära inflytandet var helt enkelt "alltför starkt" för att folkfronten skulle kunna bli en framgångsrik politisk strategi mot fascismen. I själva verket har folkfronten visat sig vara en framkomlig politisk strategi endast i två lägen:

FOLKFRONTENS BEGRÄNSNING

1) När man redan har makten i *praktiken*. (Som i östeuropa efter kriget då kommunistpartierna alltid kunde vissa på Röda Armén då "koalitionsparterna" visade sig alltför omedgörliga.)
2) I länder med starka inslag av småbourgeois, företrädesvis småbönder, och en svagt utvecklad arbetarklass (både numerärt och vad gäller politisk organisering) att den inte kan ställa några villkor. (exv. Kina, Vietnam)
Det är överflödigt att påpeka att

det är en "framkomlig väg" bara om man talar i generella termer, inte om man syftar på kampen för socialismen. För *arbetarklassens* maktövertagande är folkfrontstaktiken oduglig i *alla* lägen och situationer.

Men vilken enhet bör arbetarklassen sträva mot och vilken bör den förkastas? Vid vilken punkt upphör strävandena efter största möjliga enhet att vara fruktbara? Det är vid den punkt då "den enes död blir den andres bröd", då den ena parten i en front inte kan nå *sin* målsättning utan att förhindra att den andra når sin (genom att krossa eller underkiva den andra). Och det förhållandet råder mellan arbetarklassen och vissa andra klasser - t.ex borgarklassen och småborgarklassen - som inte har något att vinna på att arbetarna når sin målsättning, dvs. socialismen, utan tvärtom allt att förlora. I de fall arbetarna går i allians med sådana klasser slusas de in på stickspår som endast gör dem till kanonföda för *någon annans* strid.

EN REGERING AV KRUKOR

Innan man enar sig med någon för ett visst mål, bör man givetvis först analysera om den tilltänkte vapendragaren överhuvudtaget är till någon nytta eller bara en onödig barlast. Det sätt på vilken den spanska republikanska regeringen handlade och fungerade före och efter inbördeskriget utbrott var tvivelsutan ett lika stort hinder för en effektiv motståndskamp som två fascistiska divisioner - om det förslår. Sedan arbetarna och deras organisationer konstaterat att regeringen inte i något väsentligt avseende underlättade kampen mot fascismen utan tvärtom saboterade den, borde man omedelbart vidtagit åtgärder för att störta den och upprätta arbetarklassens direkta styre i hela det republikanska Spanien. Men så skedde ej, och därefter arbetade tiden obönhörligt på Francos sida.

Våren och sommaren 1936 visste praktiskt taget alla att en uppgörelse mellan klasserna stod inför dörren i Spanien. Vidtog regeringen några som helst åtgärder inför denna konfrontation? Jo, en. De generaler som flera månader innan inbördeskrigets utbrott utpekats som den fascistiska sammansvärjningens huvudmän förflyttades mellan olika regementen kors och tvärs i landet för att försvåra deras möjligheter att hålla samband. Men i elektronikkens tidevarv, med telefoner, telegraf och kurrirplan, kunde en sådan åtgärd endast kasta lite grus i maskineriet, inte uppskjuta upproret. Enträgna uppmaningar att arrestera de ledande konspiratorerna (även från *borgerliga konspiratörers sida*; se föregående nr av AM) bemöttes med regeringsförsäkringar att de dessa individer var "lojala mot republiken".

UPPRORET

Vilka åtgärder vidtog regeringen

sedan det stod klart att generalerna inlett sitt uppror? Den 17 juli 1936 höll Franco ett radiotal från Marocko (då en spansk koloni och upprorets utgångspunkt) och uppmanade de spanska garnisonerna att ockupera städerna. Regeringen väntade tills nästa dag med att göra några uttalanden, varvid man försäkrade att upproret var begränsat till Marocko. Senare samma dag avvisade man en begäran från fackföreningarna CNT och UGT att beväpna arbetarna med vapen ur regeringens vapenarsenaler, trots att det stod klart att Sevilla, Navarra och Sarra-gossa intagits av fascisterna. Nat-ten mellan den 18 och 19 juli tillbringade man med att förstärka regeringens högerflygel, för att på så vis försöka möta fascisterna "på halva vägen". Men Franco och hans med-sammansvarna var förvissade om segern och avvisade alla förhandlingsinbiter.

På ett dygn avgick två regeringar och först den tredje, under Giral, antog fascisternas krigsförklaring genom att dela ut vapen till partier och fackföreningar.

en traditionell, hierarkiskt styrd borgarstat, *även* när detta gick ut över försvarsinsatsen.

I dessa strävanden fick man ett öppet och reservationslöst stöd från Moskva-kommunisterna och socialdemokratins högerflygel, alltmedan socialdemokratins vänster, anarkosyndikalisterna och POUM var splittrade och/eller vacklande. Det var i princip bara delar av POUM och de radikalaste inom FAI ("Duruttis vänner") som intog en kompromisslös hållning gentemot alla försök att restaurera det borgerliga Spanien på den republikanska sidan.

SOCIALISM I HANDLING

Var stod de arbetande massorna? Genom att på sina egna fabriker och jordbruk, i sina egna kvarter och byar ta förvaltningen av produktionen och det övriga sociala livet i egna händer uttryckte de i *handling* sin anslutning till en socialistisk lösning på Spaniens problem.

De erövrade i vissa regioner praktiskt taget allt - utom statsmakten. Varför detta förbiseende? Bland annat därför att CNT i nästan 70 års tid trumpetat ut att staten, den kunde man med fördel skita i. Den förutsattes dunsta bort som rök sedan man erövrat den ekonomiska makten. Spanska inbördeskriget framstår som det avgörande historiska beviset för att denna ståndpunkt inte håller.

Men samtidigt som den ideologiska svagheten hos CNT i frågan om staten ledde till en motsvarande ideologisk förvirring hos massorna om statens vikt och betydelse, så var CNT:s märkliga idéer på denna punkt en *produkt* av de föreställningar som levde och frodades hos det spanska proletariatet. Den allmänna "antistatligheten" och lokalismen hade inte importerats av anarkisterna, *den fanns redan där* - och förklarar därigenom den anarkistiska ideologins snabba genombrott på spansk botten. Varje politisk organisation arbetar i en viss "jordmån", som utgörs av den föreställningsvärld som dominerar bland massorna. Vi varken kan eller vill anklaga CNT för att ha påverkat denna föreställningsvärld till det sämre, men väl för att ha accepterat "jordmänen" som den var utan att försöka förändra den i inställningen till staten och dess roll.

UPPGÖRELSEN

Den 19 juli i gryningen gav general Goded sina trupper (sju regementen) order att besätta Barcelona. Dagarna innan hade censuren gått hårt åt anarkistpressen i syfte att bagatellisera resningen i Marocko. Alla antydningar om att en liknande resning var nära förestående i Barcelona försvann för censorernas saxar. Samtidigt arresterade republikanska stormgardet en mängd anarkosyndikalister och gjorde husundersökningar i CNT:s lokaler på jakt efter vapen och ammunition!

Samma stormgarde, liksom delar av guardia civil och flygvapnet förhöll sig emellertid lojala mot republiken när upproret inleddes. Men de hade ändå blivit ett lätt byte för Godeds sju regementen om inte den katalanska arbetarklassen dykt upp på scenen. Uselt beväpnade, men med fanatisk stridsvilja, stormade de och erövrade hotell Colón och hotell Ritz, kaser-nerna vid Atarazanas och telefoncentralen. Varenda strategisk punkt i staden som fascisterna besatt tvingades kapitulera inom ett och ett halvt dygn.

Samma mönster upprepades i hela Katalonien. Där inte soldaterna vågade åtlyda officerarnas order (som i Gerona), där tvingades man ändå ge upp inför horder av beväpnade arbetare, bönder och fiskare (som i Figueras och Lérida).

I Madrid distribuerade vänsterpartierna sina föga välfyllda vapenförråd till arbetarna, och barrikader slängdes upp på nyckelgator och runt omkring Montanakasernerna. Grupper av

..L DÖDS

arbetare genomsökte staden och arresterade högrelement. På morgonen den 20 juli, sedan man fått underrättelserna om fascisternas nesliga misslyckande i Barcelona, stormades kasernerna och intogs.

I Valencia vägrade myndigheterna på varje sätt att samarbeta med arbetarna. Men innan några verkliga stridigheter kommit till stånd sköt soldaterna sina egna officerare.

NÄVAR MOT GEVÄR

I Malaga höll de obehäpnade arbetarna militären i schack genom att tända eld på alla hus och byggnader runt kasernerna, tills man fick hjälp utifrån från snabbt hopräfsade milisförband.

Den 21 juli var positionerna i princip klara. "Den nationella rörelsen" (fascisterna) hade tagit kontrollen över ett område som grovt sett omfattade västra och centrala delarna av nord-Spanien, med undantag för en republikansk enklav vid nordkusten, omfattande Baskien och halva Asturien. Vidare hade man skaffat sig kontrollen över Marocko från krigets första dag och ett brohuvud på andra sidan Gibraltarsundet som utgjordes av halva Andalusien. Här och var hade man tagit kontroll över städer men inte lyckats lägga under sig den omgivande landsbygden, så att fascistiska "öar" bildades mitt inne i för övrigt republikanskt territorium. På sensommaren återtog milisen halva Aragonien och reducerade därigenom Franco-sidans huvudområde i norra Spanien.

Regeringssidan förlorade många städer och provinser genom de civila myndigheternas naiva förtroende för de lokala befälhavarnas lojalitet och deras ängsliga motvilja mot att ge arbetarna vapen, eller ens tillåta dem att försöka skaffa sig själva. Viktiga "vänsterfästen" hamnade på så vis i fascisternas händer. Men i allmänhet bärgade arbetarna segern trots myndigheternas flathet. Det fordrades mer därtill. Sådana viktiga revolutionära centra som Saragossa och Oviedo förlorades till fascismen genom en kombination av myndigheternas oföretagsamhet och en obeslutsam attityd från arbetarledarnas sida. Överallt där arbetarledarna låtit sig övertygas om officerarnas lojalitet och överallt där de proletära organisationerna förhållit sig avvaktande, där segrade Franco-sidan. Där arbetarna däremot satt legaliteten och hela den borgerliga staten åt sidan, där segrade de.

Det kanske bör påpekas att Saragossa var det viktigaste centralt för CNT:s reformistiska falang. Sanningen i parollen "reformismen leder till slakt" ekar från Saragossa 1936 till Chile 1973.

REGERINGENS HALMSTRÅ

Vi har redan berört den "nyordning" inom förvaltningen och produktionen som ägde rum i de områden som fortfarande befann sig i republikens hand (se förra numret av ARBETARMAKT). Denna sociala omvälvning, som var arbetarklassens och arbetarorganisationernas verk, genomfördes utan att invänta regeringens godkännande (Endast i en provins, Baskien, lyckades de gamla förvaltningsstrukturerna och de kapitalistiska egendomsförhållandena överleva praktiskt taget oförändrade).

Samma öde rönt polis- och militärväsendet. T.o.m. tullen övertogs av icke-uniformerade men beväpnade "hordar" av män och kvinnor, vilket

väckte förundran hos deras "kollegor" på andra sidan gränsbommarerna. Under "anarkins korta sommar", från juli till oktober 1936, återstod ytterst lite av *reella* maktmedel för regeringens vidkommande. Vad den hade att stödja sig på var spillror av den reguljära armén, samt den pondus som det innebar att vara Spaniens "lagliga regering", dvs. den myndighet som inför andra stater kunde göra anspråk på att representera den spanska nationen.

Om denna regering avsatts med våld av t.ex. CNT och UGT hade den statsrättsligt sett märkliga situationen uppstått, att det i Spanien funnits två antagonistiska rebellarméer, men ingen myndighet som med fog kunde påstå sig försvara den "konstitutionella ordningen". Sådana egenskaper hos en regering - "statsrättslig", "legal", "konstitutionell", etc. - är naturligtvis bara bjäfs, termer med vilka borgarna smyckar kronan på sin klassdiktatur, deras regering. Men så länge "världsopinionen" har större förståelse för t.ex. militär invasion i ett "regeringslöst" land än i en stat där det existerar en internationellt erkänd, "laglig" regering. Dvs, så länge "världsopinionen" låter sig luras av *fiktionen* att någon annan regering än arbetarklassens styre kan vara "legal", så länge blir fiktionen en verklig maktfaktor som måste tas hänsyn till.

Detta var den republikanska regeringens *enda* starka kort mot de krafter som kunnat störta den med lillfingret under krigets första månader. De utnyttjade detta enda kort till det yttersta, tills den åter lyckats skapa sig en sådan ställning att den kunde tala maktspråk, dvs. tills den åter kunnat reorganisera en traditionell förvaltnings-, polis- och militärapparat.

EFTERGIFTER

Ledarna inom CNT, UGT och POUM, för att inte tala om Moskva-kommunisterna, gav regeringen det andrum som den behövde för att komma igen. Man föll till föga för det frammanade hotet

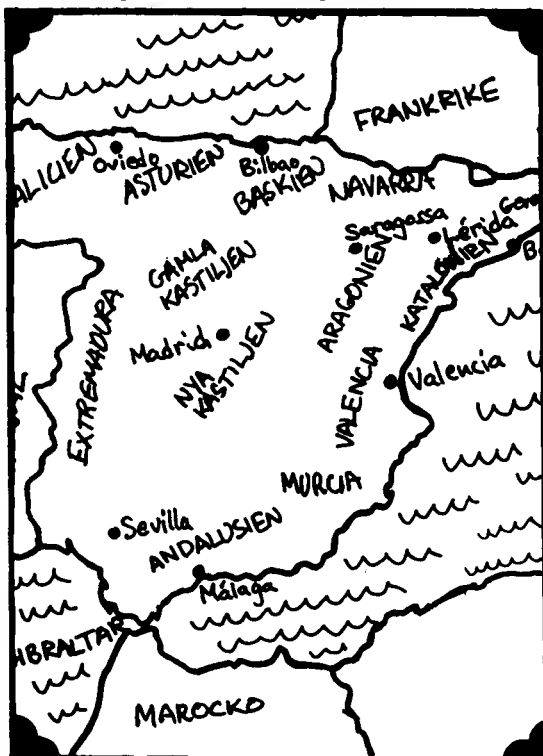

att republiken annars skulle isoleras internationellt, behandlas som ett "statslöst" territorium och utsättas för ekonomisk blockad och eventuellt militär intervention. Dessa "arbetarledare" försökte, om än i varierande utsträckning, att få även arbetarklassen att acceptera denna eftergiftspolitik. Vi kan bara konstatera att de gjorde sig skyldiga till ett fruktansvärt missbruk av det förtroende massorna givit dem, och att de åstadkom, om inte ett entusiastiskt gensvar, så iallafall ett passivt acceptering av denna politik.

Och det räckte.

Vi vet att republiken förlorade inbördeskriget. Vi kan naturligtvis inte med säkerhet slå fast att man vunnit om man valt att gå den andra vägen, den revolutionära. Men: all historisk erfarenhet tycks peka mot samma sak, nämligen att arbetarklassens *enda* chans är att "köra med raka rör", att avvisa alla halvmessyger och eftergifter. Eftergiftspolitik har bara gått åt helvete på det ena eller andra sättet. Man måste i varje läge (och det gällde också Spanien 1936) *arbeta utifrån den förutsättningen* att klassarbete och "folkfronteri" är lika med nederlag, och segerns enda möjlighet är att slå in på den sociala revolutionens väg. Att förvandla kampen mellan borgerlig demokrati eller fascism till en kamp mellan socialism eller fascism.

Att avlägsna regeringen hade tvevelsutan inneburit ett "inbördeskrig i inbördeskriget". Andra effekter torde ha varit en så gott som fullständig isolering av det revolutionära Spanien, inte minst ekonomiskt. De spanska fordringarna utomlands hade frusits inne, och peson gjorts värdelös utanför Spaniens gränser. Slutligen kan man räkna med att det borgerligt styrda Baskien brutit sig ur och bildat en självständig stat. Har dessa saker något värde som argument?

1) Först och främst det ekonomiska. Att skaffa sig vapen utomlands hade helt omöjliggjorts. Nu fick man åtminstone en del från Sovjet och Mexiko (för dyra pengar). Spanska tillgångar i utlandet (handelsfartyg t.ex.) hade konfiskerats. Handeln med andra länder kan ha upphört fullständigt.

Beträffande vapenimporten var det ytterst små mängder man kunde importera från Mexiko, vars vapenindustri

var minst sagt outvecklad. De sovjetiska vapnen började flyta in på allvar först 1937. I det viktiga initialskedet av kriget fick man i vilket fall som helst klara sig med vad man hade. Därtill kommer att de vapen som fanns utnyttjades helt huvudlöst. Orwell skriver: "En regering som skickar femtonåriga pojkar till fronten med fyrtioåriga gevär och behåller sina kraftigaste män och nyaste vapen i de bakre linjerna, är uppenbarligen mera rädd för revolutionen än för fascisterna" (2).

Beträffande den civila handeln bör vi komma ihåg att Spanien under trettio-talet inte var så utvecklat som idag, och att behovet av ekonomiska kontakter med utlandet följaktligen inte var av samma omfattning som i en modern, högindustrialiserad stat. Dessutom var Spanien i den situationen att de ekonomiska förbindelserna med omvärlden hade rent koloniala drag. Om de spanska tillgångarna utomlands hade frusits inne, så hade naturligtvis de utländska tillgångarna i Spanien också konfiskerats, och det råder inget tvivel om att det var Spanien som hade vunnit på den affären.

Vidare är det knappast troligt att omvärlden i evigheter uppehållit en total handelsblockad mot Spanien efter ett segerrikt slut i inbördeskriget, Spanien må i det läget ha varit hur revolutionärt som helst. Vi kan bara peka på hur de ekonomiska förbindelserna med Sovjetunionen kom igång bara några år efter oktoberrevolutionen. En annan möjlighet, som man dock inte får dra för stora växlar på, är att en fullständig social revolution i Spanien kan ha släppt loss en liknande utveckling i Frankrike, där situationen 1936-37 trots "folkfrontsregeringen" under Leon Blum var tämligen explosiv. Något sådant hade varit signalen till världsrevolution.

NONINTERVENTION

Förutom från Mexiko och Sovjet kunde man inte skaffa sig vapen någonstans sedan de viktigaste staterna (inklusive England, Frankrike och USA, samt Tyskland och Italien vilka sympatiserade med Franco) undertecknat ett non-interventionsavtal, dvs en överenskommelse att inte blanda sig i spanska inbördeskriget vare sig med män eller material. Tyskland och Italien bröt överenskommen konsekvent. Övriga länder följde den till punkt och pricka.

Hur "laglig" och "konstitutionell" Spaniens regering än var, kunde den efter det att non-interventionsavtalet trätt i kraft ändå inte köpa vad man var i störst behov av, dvs. militära produkter av alla slag.

Men innan dess då? Den 19 augusti drogs alla brittiska licenser för vapenexport till Spanien in. Därefter var alla vägar stängda. Man hade haft nästan en månad på sig att köpa vapen och ammunition av engelsmännen för en disponibel summa av 600 miljoner dollar i guld (i dåtidens penningvärde). Det var nämligen vad regeringen förfogade över. Skedde så? Nej!

Medan milissoldater drog ut i fält med vapen som borde hängt i militär-museer, valde regeringen av någon obegriplig anledning att låta sina pengar ligga på hög. Vill någon fortfarande påstå att det ur den synpunkten hade någon inverkan huruvida Spaniens regering var "internationellt erkänd" eller ej?

Fortsättning på sidan 8

Låt mig först nämna två saker som vi anser viktiga för arbetet och som måste bibehållas.

Det första gäller en av parollerna i ChK:s plattform: mot fascism - för socialism. ChK har klart uttalat (till skillnad mot många andra "enhetsfronter") att det är kampen för socialism vi stöder, att det är fråga om klasskamp i Chile och att förtrycket inte beror på några individers ondska.

Det andra är tendensfriheten inom ChK. Principen att man samlas kring några minimiparoller och sedan därutöver både inom och utom ChK har frihet att föra ut andra paroller, som kanske inte alla medlemmar i ChK stödjer, så länge de inte strider mot minimiparollerna. Denna princip har möjliggjort ChK:s politiska bredd och har stimulerat och fört framåt den interna debatten.

Men över till kongressen. Tendensfriheten lär inte hotas och inte heller lär KAF eller nån annan ta bort socialismen ur huvudparollerna.

Vad det däremot kommer att bli mycket mer liv om är vart ChK:s insamlade pengar ska gå.

Hittills har pengarna gått till ett kontor i Havanna, Kuba, där de fördelats till de chilenska vänsterpartierna i stort sett efter de röst-siffror de hade våren-73, innan kuppen. Detta innebär att de av ChK i Sverige insamlade pengarna går till:

Kommunistpartiet (PC)	29%
Socialistpartiet (PS)	29%
Radikalpartiet (PR)	10%
MAPU	8%
MAPU-Obrero-Campesino (MOC)	8%
Kristna Vänstern (IC)	8%
Rev. Vänsterrörelsen (MIR)	8%

Inför kongressen är många missnöjda med den här fördelningen. Man säger att den inte motsvarar de nuvarande styrkeförhållandena i Chile mellan partierna. Det är i stort sett bara VPK-arna i ChK som är nöjda.

Det har väckts förslag om att pengarna skulle gå helt eller delvis till de motståndskommittéer i Chile som byggs upp av av främst MIR, MAPU och IC, men också består av enskilda medlemmar ur alla partier, partipolitiskt oberoende samt några mindre grupper på vänsterkanten

Det har också väckts förslag om att skicka pengar till konkreta projekt inne i Chile, typ fackligt återuppbygge, folkliga matsalar i gruvdistrikt och bostadsområden, juridisk och ekonomisk hjälp åt politiska fångar, osv. Problemet med dessa senare saker är naturligtvis att hitta kanaler för att få in pengarna.

VÅR UPPFATTNING

I Chile finns samma stora skiljelinje inom vänstern som känns igen överallt.

Den mellan å ena sidan de som menar att man måste ena sig med delar av

I MÅNADSSKIFTET JAN-FEB HÅLLER CHILEKOMMITTÉN (CHK) SIN TREDJE KONGRESS. CHK BÖRJADE SIN VERKSAMHET REDAN UNDER ALLENDES OCH UP:S (UNIDAD POPULAR, FOLKFRONTEN) TID I REGERINGEN, DÅ SOM SPRIDARE AV INFORMATION OM CHILE OCH SOM STÖD ÅT UP, EFTER KUPPEN HAR CHK VÄXT TILL SIG ENORMT OCH ÄR IDAG DEN LEDANDE ANTI-IMPERIALISTISKA ORGANISATIONEN I SVERIGE. VAD KAN MAN DÅ GÖRA FÖR ATT STÄRKA CHK OCH EFFEKTIVISERA DESS ARBETE ?

CHILE KOMMITTÉNS KONGRESS

borgarklassen för att slå huvudfienden i olika skepnader, det må kallas monopolkapitalet, imperialismen, fascismen eller supermakterna.

Och å andra sidan de som menar att huvudfienden är kapitalismen som system och att man därför inte kan kompromissa över klassgränserna, utan måste arbeta med kapitalismens krossande och socialismen som mål.

Dessa linjer syns ganska tydligt i Chile. Det var den första linjen som dominerade under Allende-tiden. Då ville man samarbeta med det Kristdemokratiska partiet. Man kompromissade. UP fick lova att inte förändra strukturen på statliga institutioner, dvs. statliga verk, armén osv. var likadana som förut. Och har man kollat igenom historien lite grann så vet man vilka intressen militären brukar tjäna. UP fick vara med om att försöka hindra arbetare att ta över fabriker, säga åt ockuperande lantarbetare att coola ner sig lite grann och motverkade beväpning av arbetarna. Allt för att inte sabba sin "kompromiss" med kristdemokraterna.

Vi menar att UP, dvs PS, PC, PR, MOC, MAPU och IC och därmed den första av de två linjer jag nämnt var en direkt *broms* för socialistiska strävanden från basen, och inte nog med det, de jämnade med sin kompromisspolitik *vägen* för kuppen den 11 sept. 1973.

Och ännu värre: dom har inte lärt sig ett djävla dugg av kuppen. Nu senast har UP-partiernas exilrepresentationer samlats i Berlin, återupprättat UP och gett ut det s k Berlin-dokumentet där de talar för att återskapa samma sak som före kuppen: ett försök till samarbete med kristdemokraterna, ett försiktigt nationalliserande utan att på allvar rucka på det kapitalistiska systemet. Hå vane för en sån politik!

Ska ChK i Sverige samla in pengar enligt Havannakontorets fördelning där nästan samtliga pengar går till en sådan politik?

OK, det är lätt att säga att huvudsaken är att få slut på terrorn, tortyren och den politiska förföljelsen, och att man ska ena så många som

vissa fatala strategiska missgrepp från regeringens sida.

Det är ofrånkomligt att en konfrontation med de regeringstroga förbanden - främst flyget - inneburit en tillfällig försvagning av den militära kapaciteten på vissa frontavsnitt.

GIBRALTAR SUND

Men samtidigt hade det förmodligen inneburit total kollaps för fascisterna på ett alldeles speciellt, och mycket väsentligt frontavsnitt, nämligen Gibraltar sund. Detta hade emellertid krävt att en konfrontation med regeringen inte dröjde längre än till augusti. Upprörets utgångspunkt var som nämnts Marocko, och för att segra var Franco absolut beroende av att kunna skeppa över de marockanska elittrupper han förfogade över där (det fascistiska flyget var alltför svagt för att ensamt klara dessa trupptransporter). Eftersom flottan till största delen befann sig i republikens hand, var det ingen omöjlig uppgift att helt blockera sundet. Förutom de marockanska legosoldaterna kunde fascisterna vid denna tid endast påräkna en verklig elitstyrka, nämligen de s.k. *requetes* från provinsen Navarra. Övriga "nationalistiska" trupper var vid denna tidpunkt av undermålig kvalitet.

Man kan tycka att en avspärrning av sundet var en helt logisk och självklar militär åtgärd i detta läge. Det var den också. Men i regeringens

möjligt, men: kristdemokraternas ledning har inte visat sig intresserade av nån borgerlig demokrati. Nej, bara kamp underifrån genom en basorganisering av arbetare, lantproletariat och sluminvånare kan sätta stopp för det.

Partier, regeringskoalitioner och fackföreningar kan kompromissa med borgarna. Men arbetarråd kan man inte kompromissa med borgarna om. Dom studenter, läkare, tjänstemän och eventuella småborgare som stöder socialismen är ju naturligtvis både välkomna och nödvändiga i kampen. Men dom ska ju veta sin plats.

Ja, det framgår väl klart att vi tar ställning för den "andra linjen" i Chile. Men vill vi att ChK som är en frontorganisation ska göra det?

I dagens läge bedömer vi det som bäst att inte göra det. Den "första linjens" försvarare i ChK är idag så pass starka och betydelsefulla att det skulle försvaga och försvåra ChK:s arbete alltför mycket med en sån inriktning.

Låt oss säga så här istället: Det viktigaste är att nå så stort politiskt och ekonomiskt stöd som möjligt åt krossandet av diktaturen i Chile.

Det bästa stödet är som vi ser det inte stödet åt det eller det partiet utan stödet åt arbetarnas, sluminvånarnas och lantarbetarnas egen självständiga kamp. Ty den kampen ger, genom att massorna själva deltar i den, självförtroende åt massorna, och ökar dess inbördes solidaritet och genom ständiga erfarenheter ökar dess förmåga till organisering. Och genom att stödja en basorganisering på industrier och i proletära bostadsområden undviker man ett direkt stöd åt en klassamarbetspolitik.

Hur ser då denna basorganisering ut idag?

Naturligtvis är den underjordisk och man kan därför inte släppa ut så detaljerade uppgifter. Som alla vet är nöden stor i Chile idag, och den kamp som försiggår är oftast kring väldigt elementära saker. Folkliga matasalar är ett exempel. En del tycks

militära bedömningar insmög sig alltid en ängslig fråga: vad kommer *stormakterna* att säga?

Efter fascistkuppen hade besättningsarna på de flesta örlogsfartygen skjutit sina officerare och bildat matrosråd. De bombarderade under krigets första dagar den fascistiska flottbasen Tarrija och åsamkade den svåra skador. Vidare uppbringade man tyska örlogsfartyg lastade till brädden med vapen och ammunition för fascisternas räkning. Under krigets första skede hade frankisterna avsevärda svårigheter att få iland några trupper på det brohuvud i Andalusien man behärskade.

Om inte blockaden i praktiken hade hävts torde generalissimus Franco än idag suttit som en annan Chiang Kai-shek nere i Marocko och talat om den slutliga "återkomsten" till fäderneslandet.

FLOTTANS VACKLAN

I mitten av september fick nästan hela flottan order att lämna sin bas i Malaga och istället bege sig till nordkusten, utanför Baskien! Ordern åtlöddes - beklagligt nog. Kvar lämnades en kryssare och en jagare, som var helt oförmögna att på egen hand upprätthålla blockaden.

Den politiska bakgrunden till beslutet var denna: Tyskland och Italien hade engagerat sig så hårt på Franco-sidan att man hade anledning mistänka att tyska och italienska örlogsfartyg öppet skulle ingripa om inte blockaden hävdes. Den republikanska flottan hade inte stora chanser

mena att ett stöd åt dessa skulle vara opolitiskt och försöker jämställa det med olika kyrkliga hjälporganisationers allmosor åt fattiga. Men dessa har inte förstått den stora skillnaden mellan utifrån styrda "allmosor" och matutdelning startad och upprätthållen av proletärerna själva.

Att det börjar formeras ett motstånd visas av att juntan i flera fall fått avskeda ledare ur de "gula fackföreningar" juntan själva skapat, ledare som av ett tryck underifrån tvingats föra fram arbetarkrav och därmed blivit obekväma för juntan.

Att få ut pengar till denna kamp är naturligtvis svårt. Man borde ge kommande styrelsen i uppgift att söka med ljus och lykta efter lämpligt sätt att få in pengar till denna kamp. Hittar man inte några lämpliga projekt, är det bättre att skicka till de små lokala motståndskommittéer som finns. Stödet till dem kan ske genom de partier som organiserat deltar i dessa motståndskommittéer, dvs. främst MIR, MAPU och IC.

ÖVRIGA LATINAMERIKA

En annan sak som också är lämplig för ChK

En annan sak som också är viktig för ChK är att man, även om Chile bör vara huvudämnet för verksamheten, borde ägna mer uppmärksamhet åt övriga Latinamerika. Detta bla av den orsaken att hela kontinenten lider under ett liknande imperialistiskt förtryck. Man kan gå igenom olika länder i Chilebulletinen, undersöka svenska företags förehavanden osv, för att vidga kunskapen om hur imperialismen härjar. Detta kan också vara en bra sak för lokala Chilekommittéer som på sin ort inte har några företag med kontakter i Chile, men kanske med något annat latinamerikanskt land.

KLASSOLIDARITETEN

ChK har ställt som sin uppgift att utveckla klassolidariteten bland de svenska arbetarna. Arbetet med denna inriktning har hittills varit ojämnt. Vidare har man satt likhetstecken mellan arbetare och fackförening. Huvudvikten har lagts vid att ex. få en klubb eller avdelning att ställa sig bakom en bojottresolution eller liknande. När man vet hur "välbesökta" fackföreningsmöten brukar vara, så borde man verkligen ifrågasätta om det är en inriktning på *arbetarklassen*.

Visst är uttalanden från fackklubbar viktiga, men viktigare hade varit att mobilisera arbetarna på basplanet, att sprida kunskap om juntans förtryck och om imperialismen. Dessa saker står naturligtvis inte i motsättning till varandra, men typiskt för det jag menar är att ChK har ett *fackligt utskott*.

Arbetsplatsutskott skulle vara ett bättre namn på ett bättre utskott.

Venceremos

Marke

mot en samlad örlogsattack från de tyska och italienska fascisterna. Därefter skulle maktbalansen i västra Medelhavet kraftigt ha rubats till Englands och Frankrikes nackdel. En för dessa stater oacceptabel situation. Nästa steg kunde bli världskrig - 1936 istället för 1939.

Den engelsk-franska eftergiftspolitikken under 1930-talet för att i det längsta uppskjuta kriget är väl känd. Man ville inte ta strid ännu, hellre fick fascisterna sluka Spanien. Man kan föreställa sig den febrila diplomatiska verksamhet, med förstuckna hotelser från Paris och London som främsta ingrediens, som föregått regeringsbeslutet att förvisa flottan till överksamhet i Biscaya. Därigenom hade man också slagit in den första - och kanske också den kraftigaste - spiken i det republikanska Spaniens kista.

Det skulle dock bli många, många fler.

Marat

(fortsättning i nästa nr)

Not 1. Riktig "pionjär" var dock Dimitrov inte, även om han kommit att framstå som sådan i det allmänna medvetandet. Bolsjevikerna var faktiskt före med sin klassallians mellan bönder och arbetare, den s.k. "smytschkan". Arbetarna grep inte makten den gången heller, överflödigt att påpeka.

Not 2. *Controversy*, augusti 1937, citerad i Morrow sid. 173.

Mexiko TERROR OCH POPULISM

Den politiska verkligheten och de sociala rörelserna i Mexiko under 70-talet är mycket påverkade av den folkliga studentrörelsen 1968. Under 1964 - 70 utövade Diaz Ordaz en mycket repressiv politik. Den kulminerade i blodbadet den 26 juli, 23 september och 2 oktober. Hur många som dödades är okänt, men även de mest konservativa räknar med tustentalet, och minst 2000 politiska fångar.

Med terrorn som medel utvecklades en politik av ekonomisk återhållsamhet, vars yttersta mål var att pressa lönerna.

De oppositionella grupperna ökade kritiken av det maktavande partiet (som vunnit alla val sedan 1929, med i genomsnitt 95 procent av rösterna). De tvingade Ordez efterträdare Echeverria att leta i den socialistiska fraseologin och till och med uppfinna en ny regeringsstil, som den etablerade vänstern fick bråttom att kalla "en demokratisk öppning."

STUDENTRÖRELSEN

I verkligheten utvecklade studentrörelsen 1968 originella politiska tendenser. Den ställde inga krav som kunde vara farliga för någon "demokratisk" stat. Originell var också den fart med vilken agitation och förklaringar av rörelsens mål spreds till andra delar av befolkningen, och den "mottaglighet" bönder, arbetare och serviceanställda visade. Rörelsens idéer diskuterades ivrigt och arbetarna och bönderna försökte till och med initiera kamp för egna krav, utifrån egna problem och med egna krafter. Den mexikanska staten tvingades tvingades till att börja med använda mycket brutala metoder, men övergick så småningom mer subtila. Echeverria låtsades basera både socialpolitiken och den ekonomiska politiken på den populistiska politiken, som i Mexiko har anor från 30-talet.

Echeverria ville också framstå som en ledare för den så kallade tredje världen. Han lät fotografera sig tillsammans med Mao, Castro, Allende och Yassir Arafat, och han uttalade sin sympati för dem och fördömde USA-imperialismen.

Bakom allt detta ligger den mexikanska kapitalismens desperata försök att upprätthålla lugn och ordning via de institutionella vägar som den mexikanska staten har format under mer än femtio års styre.

PRESIDENTMAKT

En av dessa vägar är presidentens makt att fatta beslut i alla ärenden. Ur detta kommer den stora vikt som läggs vid presidentvalet, trots att såväl den politiske experten som vilken arbetare som helst vet detta val är en välrepeterad föreställning som försiggår vart sjätte år.

Den så kallade demokratiska öppningen fick sitt första prov tre år efter 1968. 10 juni 1971 demonstrerade studenter, elarbetare och lärare i huvudstaden. De blev nedslagna, med det vanliga antalet döda och skadade. Denna gång utnyttjades den mexikanska halvmilitära chocktruppen "Los Halcones" (falkarna), för att slå ned demonstranterna. President Echeverria, som också var ansvarig för blodbadet 1968 då han var inrikesminister, utlovade en undersökning som skulle straffa de ansvariga. Undersökningen pågår fortfarande.

"BLANDEKONOMI"

I verkligheten är det inte bara presidentdiktatur och, institutionalliserad terror med tillfälliga blodbad som utgör de mexikanska statens verksamhet. Det finns en stark mexikansk kapitalism, ett typexempel på "blandekonomi", med starka statliga ingripanden. Staten tar hand om sektorer med underskott och låg produktivitet och lämnar till privatkapitalet de sektorer där mervärdesuttagningen är mer framgångsrik. På detta sätt har de ekonomiska krisernas verkningar starkt mildrats.

Den nuvarande konjunkturen hjälper tillfälligtvis den mexikanska staten. Följande två exempel illustrerar detta.

Under 1975 exporterades endast 17 miljoner tunnor olja, vilket inte är tillräckligt för att kunna konkurrera på världsmarknaden, men det är en

bättre situation än året innan då bara 12 miljoner gick på export. Dessutom tillfredsställs den ökande inhemska marknaden. (F.n. produceras 820.000 tunnor olja om dagen i Mexiko)

Fiskeproduktionen påverkas gynnsamt av beslutet (som utannonserades i Alexandria i Egypten) om suveränitet över 200 sjömil ut från kusten. 1971 fiskades 285.000 ton, 1975 ca 430.000 ton och myndigheterna hoppas att siffran snart ska vara en miljon ton om året. Beslutet om 200-milagränsen omfattar California-buktens produktiva zon, där mexikanska fis-

miljoner. Banco de Comercio gjorde nyligen en "sorglig uppskattning" att 25 procent av arbetskraften är utan arbete hela året och att siffran för huvudstaden stiger till 35 procent. Detta innebär att det finns en reservarmé på åtta miljoner i hela landet. Det är alltså ingen överraskning att produktionen steg med i genomsnitt sex procent under åren 1960 till 1972.

Medan kapitalet (vilken förklädad det än tar - privat eller statligt, i småposter eller koncentrerat, inhemskt eller utländskt - delar och fördelar det mervärde de mexikanska arbetarna producerar, finns en opposition som organiserar sig och som splittras och som staten försöker utplåna eller förbereder sig för att utplåna.

GERILLAN

Så är fallet med gerillagrupperna. Två av de äldsta landsorts-gerillagrupper har förlorat sina ledare: Jenaro Vazquez dödade i februari 1972 och Lucio Cabanas, som med sin grupp under sju år gjort uppmärksammade och alltid segerrika aktioner, dog i november 1974. Deras politiska program, som är närmast populistiskt, rekryterade framför allt lantarbetare från provinsen Guerrero.

Från och med 1971 uppstod ett tiotal stadsgerillagrupper, som framför allt utför kidnappningar och bankrån. En del av deras medlemmar har dödats och en del har hamnat i mexikanska fängelser (somliga t o m i kubanska).

Några av dessa grupper arbetar idag för att tillsammans åstadkomma ett politiskt program som inte isolerar dem från massrörelserna, något som hänt med de flesta andra latinamerikanska gerillagrupper. De mexikanska grupperna rekryterar servicearbetare och några välutbildade (nästan aldrig studenter.).

Lantarbetare från olika provinser har försökt ockupera jord, men armén har gjort upp räkningen med dessa, framförallt genom att döda några av dem, särskilt i delstaterna Puebla och Morelos. Dessa lantarbetare agerar utanför fackföreningarna. (Det finns två stycken, en statlig och en som står nära kommunistpartiet.)

Dessutom finns studenternas och de intellektuellas opposition, som tillsammans med den icke-officiella fackföreningsrörelsen har grundat "el Partido de los Trabajadores" (Arbetarpartiet) som kommer att ställa upp i 1976 års val.

I en kommande artikel ska vi berätta om industriarbetarnas självständiga aktioner och andra rörelser som liknar dem arbetarklassen skapar över hela världen. AA

För ett socialistiskt stödarbete för Portugal

Utvecklingen i Portugal har inte gjort ett stödarbete mindre viktigt eller mindre prioriterat. Tvärtom, det är nu viktigare än någonsin att ett massivt och socialistiskt stödarbete kommer igång. Frågan idag står allt klarare mellan ohöljd repression och folkmakt. Ett stöd till Portugals arbetare måste därför vara ett stöd som utgår från denna förutsättning, och därmed inriktas på ett projekt som gynnar en socialistisk utveckling, och i propagandan peka på detta. Ett sådant projekt får inte bli ett enskilt råd eller ett enskilt jordbrukskooperativ. Detta skulle tom kunna skapa friktioner i Portugal, då man gynnar ett fåtal. Men det viktigaste argumentet är att man genom detta inte gynnar en socialistisk utveckling.

En av de viktigaste uppgifterna för revolutionärerna i Portugal är att försöka församhälleliga produktionen under arbetarnas kontroll. Man vill försöka knyta upp stad och land till

varandra, genom direkta distributionskanaler. Den viktigaste initiativtagaren och centrum för detta är kampkommittén (folkförsamlingen, eller om man så vill, sovjeten) i Setubal.

Ett stöd till denna, eller ett projekt som detta, skulle vara ett konkret, direkt stöd till en revolutionär utveckling i Portugal. UP

Konsumchef ljuger om Chile-frukt

I Huddinge Chilekommitté skickades i december en skrivelse till en rad konsumbutiker angående bojkott av chilenska varor. I den berättade vi att vi hade sett listor som tog upp just chilensk frukt. Som svar på skrivelsen ringde en herr Wahlberg från KF upp Huddinge lokalkommitté och hävdade att det var lögn att Konsum i Stockholmsdistriktet överhuvudtaget hade beställt frukt från Chile sedan 1973. Stockholms Konsumdistrikt är stort, och sträcker sig enligt Wahlberg från

Nynäshamn till Uppsala.

Vi menar, att om det är någon som ljugar så är det herr Wahlberg. För under våren -75 fanns det lök på OBS! i Vårby, äpplen i Upplands Väsby och äpplen (Granny Smith) på PUB. Nu säljs "Sunnan" räkor i flera Konsumbutiker.

Konsumägda konsum köper alltså varor från Chile. Det lilla hopp om Konsum som man kanske hade, försvagas ju betydligt med den vissheten. AS

Köp gamla årgångar av ARBETARMAKT

ARG 1 - 1972, 4 tidningar 5:-
ARG 2 - 1973, 5 tidningar 6:-
ARG 3 - 1974, 6 tidningar 7:-
ARG 4 - 1975, 11 tidningar 15:-

Priserna inkluderar porto.

Beställ genom att betala in pengarna på postgiro 25 75 76 - 0,
Tidningen ARBETARMAKT, beställningar.

PRENUMERERA!
pg 381300 - 3
12 nr för 30:-

«ACKORD ÄR INGEN LÖNEFORM -DET ÄR UTPRESSNING!»

I början av 1975 hördes vapenskramlet vida från den mäktiga LO-borgen. Med kraft pekade man ut vägen mot ökad jämlikhet. Och med fast stämma - men inte utan ryknor i ansiktet - ropade man ut det djärva målet: "20 kronor i timmen är läglönegränsen!"

Gränsen ramlade så småningom ner åtskilliga pinnhål på grund av internationell konkurrens och annat tröblytyg som vi inte kan kontrollera. När man nu sitter här, med sitt tunna avtalshäfte i handen, förgäves spanande efter en glimt av hopp, så upptäcker man en ny bottennotering. Enligt Metalls avtal för 1975 ska en ackordsarbetare med normal prestation tjäna 14:49/tim. Men det sägs naturligtvis inte rent ut - det vore ovärdigt en byråkrat!

Låt oss titta på hur ackord räknas ut.

Det sker efter följande formel:

$$X = T \cdot U \cdot (1 + S/100) \cdot P/60$$

X = ackordet i öre. T = tiden i minuter. Ackordet baseras på en tidsstudie ur vilken man tar fram medeltiden för en bearbetad detalj. Detta medelvärde är T. Du gör klokest i att att ha en så jämn serie tider som möjligt. Om tiderna är ojämna tas det som ett tecken på att du försökt maska och då händer det saker med U.

Surte:

FACKET ATTACKERAR ARBETARKOMMITTÉN

Tisdagen den 21 oktober offentliggjorde PLM, ett av Sveriges största företag, sitt beslut att lägga ner Surte Glasbruk, norr om Göteborg. Avvecklingsperioden löper över 2 - 4 år, och i en första etapp (med början i maj 1976) ska 350 arbetare sparkas. Idag arbetar ca 650 arbetare på glasbruket.

Följderna av PLM:s beslut skulle bli katastrofala för det lilla samhället Surte. Arbetsmarknadsrådet i Göteborgsregionen är redan svårt nog.

Mot denna bakgrund framstår PLM:s deklarationer om att "nedläggningen beslutats i samråd med personalen" som synnerligen skumma och tveksamma. Sanningen är istället den, att PLM försöker dölja att man nu har för avsikt att investera kapital i tillverkningsenheter av engångsförpackningar, som idag är betydligt mer profitabelt än tillverkningen av returförpackningar.

I Surte tillverkas idag returglas, och tillverkningen är inte på långt när förlustbringande. Men tydligen inte tillräckligt lönsam för PLM. Under de senaste sex åren har PLM hämtat ut 30 miljoner i vinster från glasbruket. Trots detta har man nu beslutat att lägga ner glasbruket.

Detta kan inte vara vare sig samhällsekonomiskt eller miljömässigt försvarbart. Förutom att driva ett helt samhälle till den ekonomiska ruinens brant kommer PLM:s ökade satsning på engångsförpackningsindustrin få allvarliga konsekvenser för miljön.

De flaskor som Surte Glasbruk idag tillverkar används i genomsnitt 25-30 gånger innan de betraktas som slutförbrukade och - om möjligt - smälts ner igen. Jämför detta med tillverkningen av engångsförpackningar: de är i regel mycket profinbringande för producenten och mycket förlustgivande för konsumenten. Förutom det höga försäljningspriset kostar de konsumenten en stor men svåruppskattbar summa i miljövård och renhållning.

PLM:s beslut att lägga ner Surte Glasbruk är därför en angelägenhet för alla samhällsmedvetna arbetare. Ett framtida socialistiskt samhälle låter sig svårligen byggas på en sop-tipp.

TIDSTUDIEMANNEN -DIN DOMARE

U = utjämningsfaktorn. Om du jobbar i normal takt ska U vara 1. Men om tidsstudiemannen anser att du maskar eller om han har tandvärk, har grälat med sin fru, om han har ambitioner på karriär i företaget eller om han

14:49 - NORMALLÖN FÖR ACKORDSARBETE

helt enkelt bara vill jävlas, då kan han skriva ner U. Och du har naturligtvis ingen möjlighet att bevisa att du jobbat i normal takt.

S = spiltid. Man får 5 procent i spiltid för toalettbesök eller andra qvanor som arbetare gärna lägger sig till med. Sedan finns också nödvändig spiltid, som hänger samman med arbetet, t ex rengöring och fransporter. Det som står inom parentes innebär att spiltiden uttrycks i procent.

Slutligen P = penningfaktorn. I Metalls aktuella avtal är P=14:49.

Om vi tittar en stund på formeln ser vi snart att en arbetare som jobbar i normal takt kommer att tjäna just 14:49 kr /tim. Han kan visserligen låta bli att utnyttja sin personliga spiltid och jobba stup i ett. Då kan han - o trösterika tanke

- jobba upp sitt ackord 5 procent och sålunda komma upp i 15:25!

Låt oss för jämförelsens skull glömma tidsstudiemannens funderingar om högre lön och större kontor, och generöst sätta U=1. Då behöver vi i fortsättningen inte bry oss om den faktorn. Inte heller behöver vi räkna med S, om arbetaren utnyttjar sin personliga spiltid. Den nödvändiga spiltiden spelar ingen roll för timförtäkten eftersom den bara är ett sätt att i ackordet baka in en kompensation för det arbete som arbetaren skulle ha hunnit göra om han inte hade haft denna spiltid.

Kvar har vi alltså X = T·P/60, eller tiden i minuter gånger penningfaktorn delad i minuter. Det står utan vidare klart att med normaltakt kommer arbetaren att tjäna 14:49/tim.

JOBB I RASANDE TAKT

Nu är det ju emellertid ett faktum att de flesta arbetare tjänar mer än så. Det beror framför allt på två saker. För det första jobbar man inte i normaltakt - man jobbar i en rasande takt! För det andra kan man ibland lyckas lura tidsstudiemannen genom att t ex stoppa in ett onödigt moment i processen, eller genom att maska. Men dessa saker måste noggrant planeras i förväg. Så tvingas du alltså spela poker med tidsstudiemannen, men det är ditt livsuppehåll - de som ligger i potten!

Den andra risken är ingenting.

Detta är inte en löneform - det är en hänsynslös och förnedrande utpressning! Är efter är godkänner facket dessa metoder, och när man sedan, som kronan på verket, sätter en penningfaktor som i praktiken innebär att arbetaren måste jobba 40 procent över normaltakt för att ens komma upp till den av dom själva satta läglönegränsen, då tar man sig för pannan inför en så onöjlig fräck cynism.

J-E J

1% deltog i rådslaget om fonderna

I slutet av förra året framträdde en sossebyråkrat från Stockholm i TV, slog sig för bröstet och sa: "Extremisterna har redan sagt nej till löntagarfonderna. Vi har inte sagt något ännu. Vi frågar rörelsen!". Det helasas med en sådan auktoritet och pondus som bara en sossebyråkrat kan uttrycka det.

Remisstiden för rådslaget om löntagarfonderna gick ut den 10:e december, och nu har LO räknat svaren och gjort en första preliminär förteckning över vad de innehåller. Snacket om att "rörelsen" deltagit med liv och lust i rådsrådet kommer verkligen på skam. Blott 18 000, eller 1% av LO:s medlemmar, har besvarat remissen! Utan att överskatta "extremistvännernas" numerär och dess politiska styrka tror vi oss kunna hävda, att minst hälften av dessa svar ger uttryck för "extremvännerna" eller VPK:s ståndpunktstaganden om löntagarfonderna. Men dom svaren kommer förstås inte räknas. Inte ens om dom befanns vara i betydande majoritet till "rörelsens" svar, som, såvitt vi förstått, disciplinerat följer LO-byråkratens klassarbets- och illusionspolitik.

Så var det alltså ställt med det mäktiga demokratiska rådsrådet om löntagarfonderna och "rörelsens" aktivitet. Rena rama lögnen är vad SAR och LO försökt marknadsföra om det här rådsrådet. Inte minst ihålig blir LO:s argumentation när vi dessutom vet, att ett flertal arbetare som velat delta i remisstudierna och utformningen av svaren (och förträdasvis varit oppositionella) medvetet eller omedvetet förhindrats att delta i rådslagen!

klarat att man helst ser att den omedelbart upphör med sin verksamhet och läggs ner. "Vi fixar det här", är Fabriks-byråkraternas ideologi.

De uppgifter arbetarkommittén ställt sig är att ena alla Surte-arbetare i kamp mot glasbrukets nedläggning och i denna kamp motverka alla former av politisk och facklig splittring. Detta är idag den enda realistiska vägen för kampen. En facklig splittring och toppstyrning, som Fabriks nu försöker driva igenom, skulle motverka Surte-arbetarnas krav.

Inte desto mindre är naturligtvis arbetarkommittén och dess medlemmar behäftade med fackliga illusioner i så måtto att den har visat sig ställa för stor tillit till Fabriks möjligheter och ärliga vilja att tillvarata arbetarintressena framför PLM:s. Fabriks senaste utspel kommer därför troligen skärpa motsättningarna mellan arbetarkommittén och facket. Det är vår uppfattning att det måste vara arbetarkommittén som går i spetsen för kampen medan facket successivt förpassas till åskådningsplats.

Utgången av Surte-arbetarnas kamp är ovisst, men klart står, att skall arbetarna och deras krav segra måste man välja den självständiga kampens väg och avvisa alla försök till facklig splittring eller toppstyrning.

MN

rättelse

I artikeln om Surte i nr 11/75 av Arbetarmakt smög sig två fel in. Det ena gällde antalet anställda på glasbruket. Det rätta antalet ska vara 650. Den siffran var uppgav, 350, avser det antal arbetare som PLM vill sparka i första omgången.

Det andra felet beror på att en hel rad i originalmanuskriptet föll bort vid utskriften. Istället för påståendet att plåturken är miljövänlig, ska den korrekta meningens lyda: "Ska PLM...tillåtas att lägga ner... den ekonomiska och miljövänliga returflaskan till förmån för den energisläpande, dyra och miljövänliga plåturken?" Det kursiverade stycket föll bort.

Vi lovar bättring.

Stellan Mattsson, ordförande i Surtes arbetarkommitté.

Den arbetarkommitté som Surte-arbetarna bildade strax efter att nedläggningsbeslutet offentliggjorts har varit föremål för mycket diskussion. Såväl Fabriks avd. i Surte, arbetarna på glasbruket, lokalbefolkningen och "vännerna" har med olika utgångspunkter och förutfattade meningar diskuterat kommittén och dess tillkomst.

Diskussionerna hettade till ytterligare när det stod klart att man från centralt håll i Fabriksarbetareförbundet såg med ogillande på kommittén och dess arbete. Man har t o m, vid samtal med arbetarkommittén, för-

I årets första nummer av SIA (Skogs- och Industriarbetaren), organ för de samverkande träfacket (Pappersindustriarbetareförbundet, Skogsarbetareförbundet och Träindustriarbetareförbundet), publicerades ett antal artiklar som på olika sätt gick till angrepp mot de arbetardemokratiska inslagen i skogsstrejken våren-75.

Tre medlemmar i Pappersindustriarbetareförbundet, tillika medlemmar i Förbundet Arbetarmakt, kritiserar i nedanstående inlägg artiklarna och de facklagatistiska ståndpunktsutgången som ligger till grund för dem. För en mer uttömmande kritik och värdering av skogsstrejken hänvisar vi till den pamflett om strejken som Förbundet Arbetarmakt kommer att ge ut under våren.

Fler debattinlägg i Arbetarmakt om skogsstrejken välkomnas!

I artikeln "Nej, stormöten ska inte styra facket" går Lars Lundström i Skogs avd 8, Pitedalen, ut i ett generalangrepp mot ett - enligt vår åsikt - mycket viktigt och positivt inslag i skogsarbetarstrejken: *stormötet*. I arbetarstrider avser denna mötes och organisationsform att ena de kämpande och motverka all eventuell splittring. I skogsstrejkens fall den organisatoriska splittringen i SAC- och LO-anslutna samt oorganiserade skogsarbetare.

På de flesta håll tillämpades denna organisation i liten och obetydlig omfattning, men på de platser där den tillämpades - i Hälsingland t ex - spelade den en utomordentligt viktig roll för *samtliga strejkkändes aktivisering*. Organisationsformen möjliggjorde en högre stridsberedskap och omfattade diskussioner skogsarbetarna emellan. Stormötesformen fick till följd en enighet, aktivitetsnivå och politisk medvetandeutveckling som en aldrig så perfekt fungerande facklig organisation skulle ha kunnat utveckla.

EFTER SKOGSSTREJKEN

ARBETARDEMOKRATI ELLER FACKLEGALISM?

Det är denna positiva och utvecklade kampform som nu Lars Lundström går till angrepp mot. Han "beklagat" sig över att skogsarbetare valde denna organiseringsform för en facklig, där den representativa "demokratin" och de fackliga stadgarna styr och ställer. Det faktum att många skogsarbetare valde stormötet före facket just pga den senares organisationsstruktur och stadgar, tycks ha passerat Lundström obemärkt förbi.

"Tillbaka till facket, den representativa demokratin och stadgarna", ropar Lundström. Det faktum att den representativa "demokratin" är en parodi på verklig demokrati, arbetardemokrati, och att de stadgar och paragrafer LO-förbundet (däribland Skogs) tillämpar är riktade mot arbetarnas kamporganisering, tycks inte Lundström förstått ett barr av.

TA SKEDEN I VACKER HAND

Till Nils Wikberg i Moskosel, som i sin artikel "Skogsstrejkens pris" anser "att Skogs förbundsstyrelse ska ta skeden i vacker hand och erkänna den bristande förmågan i förhandlingsfrågan", vill vi säga: tror du verkligen att förbundsstyrelsen kommer "ta skeden i vacker hand" och *offentligen* erkänna något sådant? Det skulle ju

vara detsamma som att förvänta sig att ledningen i ett fackförbund skulle förneka sig själv?! Det anser vi vara optimistiskt i överkant...

UNDFALLENHET

Vad gäller inlägget från Skogs avd 1, Bodum-Ström - "Nej till kontaktkommitté" - vill vi ha följande sagt: i en tid då alltför arbetare vänder den byråkratiska och handlingsförlamade fackliga strukturen ryggen, rycker ni på passligt ut till Skogs förbundsstyrelsens försvar! Allt vad vi företar oss ska stå under Skogs kontroll är en uppfattning. Skulle denna taktik tillämpas i skogsstrejken skulle aldrig de delsegrar som nu gjorts kunna skördats! Och efter vad vi kan förstå har inte skogsarbetarna för avsikt att inte föra kamp framöver, varför det som Skogs avd 1 predikar måste visas som rena nederlagspolitiken!

Inlägget "Nej till kontaktkommitté" uppfattar vi därför som undfallenhet inför LO och Skogs krav om arbetsfred (för vem?), representativ "demokrati" och samförstånd arbetare - arbetsköpare emellan.

Det är bara att beklaga att ni arbetare i Skogs avd 1 som författat inlägget i SIA, kan dra sådana slutsatser av skogsstrejken.

«ALLA SKRIKER I BÄNKARNA»

Slutligen artikeln "Solidarisk lönepolitik - finns den?" vilken på flera punkter berör skogsstrejken och dess frågeställningar.

Enligt Hans Fällman, ombudsman i

Pappers som refereras i artikeln, kännetecknas stormöten av att "alla skriker i bänkarna".

Vi har svårt att tänka oss att Hans Fällman någonsin deltagit i något sådant som ett *arbetardemokratiskt* stormöte, varför vi överlåter åt varje kritiskt tänkande arbetare att själv värdera Fällmans förödande argumentation.

Curt Borg (Pappers), ytterligare en vän av den *borgerliga* "demokratin", är en annan facklig representant som framträder i artikeln: "Accepterar man stormöten så fungerar ingenting efter en tid. Representativ demokrati är det enda raka. Den som inte sköter sig där får gå."

Vi frågar för *vem/vilka* fungerar "ingenting efter en tid"? (för fackföreningsbyråkratin, bolagsledningarna, eller vem/vilka?)

Vad slutligen gäller Borgs och andras försiktigt uttalade hot mot de som vägrar erkänna den representativa "demokratin" som den bästa formen för demokrati: Nej, vi accepterar inte denna *parodi* på demokrati, vars struktur till hela sitt väsen är borgerlig, och vi tänker ta strid för arbetardemokrati och arbetarmakt, och uppmanar alla att göra detsamma.

Tre pappersarbetare

HYRESOCKER I GÖTEBORG

Fastighetsägarnas profitabla verksamhet i samband med nyrenoveringar av äldre fastigheter har börjat uppmärksammas alltmer på senare tid.

Det antal hyresgäster som blivit föremål för denna form av "välgörenhet" (som fastighetsägarna vill uttrycka det) är snart lika många som dom som utelämnats åt privata och kommunala hyreshästar i storstädernas nybyggda förorter.

Frågan är om det inte för närvarande är mer lönsamt att renovera äldre fastigheter än att bygga nya. Staten och sossarna har ju av en allmän opinion tvingats kasta fram vissa provisoriska "lösningar" på den hyreskris som numera allmänt råder i dom nybyggda förortsghettoerna. Ett sådant utspel utgör efterskänkningarna av de hyresförslustlän som uppstått på grund av de outhyrda lägenheterna.

I den uppkomna situationen tycks det privata kapitalet vara mer benäget att investera i den djungel av nyrenoveringar av äldre fastigheter som vuxit fram.

100% HYRESHÖJNING

Ett iögonfallande exempel på följderna av denna "renoveringsiver" utgör ett antal fastigheter i bostadsområdet Majorna i Göteborg. Den hyresockrare vi här har för avsikt att klä av heter Gunnar Krite. För hyresgäster i Majorna är han en välkänd hyresskojare och tomtjobbare. Han har vid ett flertal tillfällen sökt åtalas av hyresgäster, men gång efter annan - ofta med myndigheternas goda minne (t ex polisens) - kommit undan.

De fastigheter som Krite just nu ägnar sin "välgörande" verksamhet åt är belägna på Godhemsgatan, i utkanten av Majorna. Här har Krite sedan något mer än ett halvår tillbaka ägnat sig åt att renovera sina fastigheter med hjälp av byggnadsfirman N P Lund. Räkningen för denna renovering, i flera fall bristfälligt utförd, kom i början av januari: hyresförslustlän för januari månad utvisar för dom flesta hushåll ett påslag på nästan 100%! Ett exempel: en tvårumslägenhet, som för ett halvår sedan

kostade 380:- kostar idag 715:-!

HYRESGÄSTNA VÄGRAR BETALA

Enligt de hyresgäster som Arbetarmakt varit i kontakt med kommer emellertid inte herr Krite att få sina fräcka krav tillgodosedda. Den i tid mycket utdragna och för hyresgästerna påfrestande renoveringen, de högsta grad bristfälligt utförda arbetena, det godtycke och den nonchalans Krite hela tiden uppvisat, mm, motiverar inte på långt när den hyreshöjning som nu är begärd. Flera hyresgäster, förhoppningsvis många, kommer därför att betala bara den gamla hyran, och uppmana andra hyresgäster att göra detsamma. För även om hyreshöjningen skulle godkännas av Hyresgästföreningen (vilket är troligt) har hyresgästen juridiken på sin sida när hon/han vägrar betala för en ännu inte avslutad renovering.

7000:- I SANDLÅDAN

Krites skumraskaffärer omfattar för övrigt inte bara hyresocker. I herr Krites samvete ryms det mesta! Så t. ex. har han sedan en längre tid tillbaka förstätt att tjäna en mängd skattefria kulor på bostadssökande som har akuta behov av att skaffa sig en lägenhet. Krite har tillämpat den allmänt utbredda utpressningstaktiken. Svarta pengar i samband med att nya hyreskontrakt skrivits är legio i Krites hyresverksamhet. En hyresgäst fick t. ex. kasta upp 7 000:- för att få skriva ett kontrakt på en lägenhet! Pengarna förmedlades via en sandlåda!

Nåstan samtliga kontraktssinnehavare har på liknande sätt tvingats sänka ut 1 500 - 3 000! Krite brukar söka förklara dessa svarta (och skattefria!) pengar med att hänvisa till "speciella förmåner", som han hävdar att hyresgästen fått. Några sådana "förmåner" har såvitt Arbetarmakt förstätt hyresgästerna rätt inte existerat. Tillvägagångssättet är dessutom olagligt. Krite är sannerligen en värdig och orädd talesman för landets hyresockrare!

Matts

BYRÅKRAT I FULL FRIHET

Ja nu är "Hoffa" Ericson ute i blåsväder igen. Det är inte första gången han är ute och reser i dunkla ärenden. 1971 gjorde han nästan samma sak. Stuvareförbundet var nämligen mycket nöjda med 1971 års avtalsrörelse. Därför sa direktör Mangnäs från Stuvareförbundet i Arbetartidningen nr 85 "Stuvareförbundet har samarbetat så bra med transport i senaste uppgörelsen att man ansåg det värdefullt att bjuda med Hasse Ericson och Gunnar Gustafsson." Hoffa och Gunnar gav sig ut på en jorden-runt-resa tillsammans med 18 stuverichefer och en SAF direktör.

JORDEN RUNT MED SAF

De hade det säkert-trevligt tillsammans de tre och en halv vecka de var ute. Men avdelning 1 i Transport vilde ha reda på vad resan kostat och vilka resultat den gett och att i fortsättningsen förbundsrådet skulle godkänna liknande saker i fortsättningsen. Enligt Hans Ericson skulle resan ha kostat förbundet 22.500 kr plus traktamenten för två personer. Han sa dessutom att han var stolt över att kunna resa med direktörerna. Han lovade också att lämna en rapport i förbundets tidning. "Jag hoppas ni förstår att jag inte kan lämna en omfattande reserapport. Men jag har tänkt att presentera en artikelserie i kommande nummer av Transportarbetaren - det är såpass mycket material som ligger till grund för de studier vi kunnat göra".

Annu har inte ett ord synts till om någon jordenruntresa.

Det är kanske bäst att fråga om den först, innan man frågar efter en rapport från hans senaste tripp: Nyårsresan till Kanarieöarna på SAF:s semesterby Rochas Rojas. Enligt uppgift från personal som var anställda av förbundet vid tiden för jordenruntresan så har Hoffa och Gunnar blivit er-

bjudna att endast betala 6000 kr var - resten skulle stuvareförbundet betala. Uppgiften är inte bekräftad av transports ledning men varför sa direktör Mangnäs att han velat *bjuda* med Hoffa och Gunnar?

Likheterna med Kanariesan är förbluffande. Vad ni än läser om Hans "Hoffa" Ericson i tidningarna: tro inte vad han säger!

FÖREBILD I USA

Ericssons föregångare James Hoffa vars öde ännu är okänt var ordförande för USA:s landtransportarbetare. Han var en regelrätt gangster och dömdes 1967 till 13 års fängelse för mutor och förskingring. Liksom Ericsson hade Hoffa besvär med hamnarbetarna. Följande har Ericsson sagt om Hoffa. "Som strukturen är inom den amerikanska fackföreningsrörelsen är det t o m möjligt att sådana metoder som Hoffas är nödvändiga. Jag studerade fajten mellan Hoffas landtransportförbund och de amerikanska hamnarbetarna på västkusten på nära håll i Los Angeles 1970. Inte annat än jag kunde se, så var Jimmy Hoffa en rätt omttyckt ledare. Arbetsgivarna visste, att gör man ett avtal med Hoffa, så får man ett bra jobb gjort. Gör man ett avtal med hamnarbetarna, så vet man aldrig om det blir arbetsfred för det. Arbetsgivarna sa sej föredra Hoffa som förhandlingspartner, för där pararna det klara linjer."

Arbetsköparna tycks också här hemma föredra Hoffa framför hamnarbetarna.

Hoffa är visserligen en ovanligt klumpig företrädare för den fackliga byråkratin. Men han är långt ifrån den enda - samma typer, om än mer slipade - finns på alla fackliga nivåer. Byråkratin göder karriärister och maktgalningar.

Släng skiten på sophögen.

Hammarbetare

Strejk och ockupation

DEN 14, 15 OCH 16 JANUARI GENOMFÖRDE FRITIDSLEDARNA I GÖTEBORG EN PUNKT-STREJK FÖR ATT GE EFTERTRYCK AT KRAV PÅ BÄTTRE ARBETSFÖRHÅLLANDEN. DET ÄR EN OLAGLIG STREJK. FACKET HAR NATURLIGTVIS INTE STÄLLT SIG BAKOM. DET ÄR SVENSKA KOMMUNALTJÄNSTEMANNAFÖRBUNDET SOM SLUTER AVTAL, MEN DET FINNS OCKSÅ ANDRA FACKFÖRBUND SOM ANSLUTER NAGRA. DE ALLRA FLESTA SOM ARBETAR ÄR INTE ANSLUTANA NAGONSTANS EFTERSOM DE ARBETAR SOM TIMLEDARE OCH INTE ÄR FAST ANSTÄLLDA. INGET FACKFÖRBUND HAR VELAT TA EMOT DEM. FÖRST NU UNDER STREJKDAGARNA HAR KOMMUNALARBEFARFÖRBUNDET FÖRKARAT ATT DE ÄR VILLIGA ATT ANSLUTA DEM SOM M MEDLEMMAR. STREJKEN ÄR NÄSTAN TOTAL. OMKRING 90% AV ALLA DELTAR OCH SA GOTT SOM INGEN VERKSAMHET HAR FÖREKOMMIT PÅ FRITIDSGÅRDARNA I HELA STAN DE HAR TRE DAGARNA.

FÖLJANDE ARTIKEL ÄR SKRIVEN AV EN KAMRAT I STREJKKOMMITTEN.

BAKGRUND

Det har under lång tid varit missnöje med socialförvaltningens sätt att behandla sin personal. Många har anställts på kort tid utan att få veta om de får fortsätta. Lönesänkningar har skett. Lagen om anställningsskydd har kringgåts bl.a genom att man anställts på kort tid, och sedan återanställts, kanske under ny befattning. Timanställda har arbetat mer än 16 timmar i veckan utan att få fast anställning, vilket är olagligt. Det är inte bara anställningstryggheten som varit dålig. Eftersom vi sällan varit säkra på hur mycket medel till verksamhet vi får från år till år har det varit svårt att få kontinuitet i arbetet och kunna planera ordentligt. Hotet om nedskärningar finns alltid över oss. Gårdar och tjänster har dragits in. När kommunen får ont om pengar är fritidsverksamheten något av det första man drar in på.

Från och med den 1:a januari ligger fritidsgårdarna under en ny förvaltning, "fritid Göteborg". Planerna om hur den nya förvaltningen ska se ut har man jobbat med flera år - åtminstone med administrationstoppen. I den nya organisationen går det 9,6 administratörer på varje heltidsanställd fritidsarbetare. Hur själva verksamheten ute på gårdarna ska fungera - som ju är grunden för hela apparaten - har man inte funderat så mycket över. Den tycks mest vara grus i maskineriet.

Alla dessa förhållanden är ett uttryck för den låga värdering politiker och arbetsgivare har av verksamheten på fritidsgårdarna. Man har nonchalerat både fritidsledarnas krav

Det är för att slippa ifrån den här typen av miljöer fritidsledarna strejkar och gårdsbesökarna ockuperar fritidsgårdar i Göteborg.

på anställningstrygghet och ungdomarnas behov av vettig verksamhet - ingendera av grupperna har någon stark ställning i samhället. Den här synen vill vi ändra på. Vi måste visa att det är ett viktigt arbete vi gör.

Länge har vi väntat på förändringar. Nu är vi trötta på att vänta. I december höll vi ett möte där vi enades om de krav som är viktiga för oss att få genomförda. I början av januari hade vi ännu ett möte där vi bestämde att till en "hearing" den 12 januari bjuda in ansvariga för att få svar på våra krav, och om vi då inte fick några positiva svar skulle vi gå ut i en strejk. Inga av de inbjudna vågade ställa upp och vi hade själva möte.

Där bestämdes enhälligt att gå ut i en punkstrejk på tre dagar för att visa att vi menar allvar och att kräva svar innan den 1:a februari. För vi inte svar innan dess så överväger vi nya aktioner.

KRAVEN

Våra fem viktigaste krav är:

- 1) SLUT PÅ DE OLAGLIGA ANSTÄLLNINGARNA.
- 2) LIKA LÖN FÖR LIKA ARBETE - MINST LÖNEGRAD K 12. Vi vill inte ha en uppdelning av personal på olika lönekategorier, som ändå gör likvärdigt arbete.
- 3) ALLA TIMANSTÄLLDA SKALL ANSTÄLLAS PÅ MANADSLÖN. Detta innebär att vi

kräver anställningstrygghet för timanställda, OB-tillägg, semesterersättning och uppsägningstid.

4) INGA NEDSKÄRNINGAR AV VERKSAMHETEN.

Vi kräver minst samma anslag till den direkta verksamheten som under 1975.

5) DIREKTVAL AV PERSONERNA TILL 20-MÄNNAKOMMITTEN - ARBETSBESKRIVNINGARNA SKA GODKÄNNAS AV PERSONALEN. Denna kommitté ska arbeta med problem som den nya organisationen medför, arbetsformer och arbetsbeskrivningar (som utgör underlag vid löneförhandlingar).

Strejkdagarna har varit intensiva. Vi har arbetat med att sprida information i de områden där vi arbetar om vad som händer. Vi har haft namnsamlingar. Vi har kontaktat fritidshem, daghem, skolor, socialbyråer, informerat och fått ett väldigt fint stöd.

Framförallt har vi fått stöd av ungdomarna på de gårdar som ockuperats! Inte anade vi när vi tog vårt strejkbeflut att under dessa dagar, ungdomar från sammanlagt 10 gårdar skulle ockupera dessa! Deras motiv är dels ett stöd för vår aktion, dels har de satt upp egna krav för hur verksamheten ska vara. Det känns väldigt fint.

Som alltid under sådana här aktioner har vi naturligtvis utsatts för "påtryckningar". Man har hotat med suspension (!). Man har ringt upp och försökt påverka folk att stanna hemma och "vila upp sig" dessa dagar, "syssla med planering i lugn och ro", bara man inte säger att man strejkar! Allt för att splittra oss! De ungdomar som varit med under ockupationen - och skolkat från skolan - har i flera fall hotats av sina rektorer. På en skola fick lärarna order att göra "svarta listor" över dem som varit med, men de vägrade. Det har också förekommit att rektor hotat dem som gått i nionde klass att de inte skulle få ut sin grundskolekompetens när de slutar skolan för att de deltagit i aktioner!

EFTER STREJKEN

Dagen efter strejken och ockupationen var över genomförde ungdomar och fritidsledare en demonstration. Cirka 1.000 personer deltog.

Vad som nu gäller är att fortsätta sprida informationen. Vi har bjudit in ansvariga till ännu ett möte. Fram till 1:a februari ger vi dem möjlighet att besvara våra krav. Då ska vi ta ställning till vad vi fått för svar och handla därefter.

Det viktigaste för oss hittills har annars varit detta att vi för första gången agerar som enad grupp - samt ungdomarnas solidaritet. Detta ska vi bygga vidare på.

Det är ett värdefullt arbete vi gör på gårdarna men det värderas inte som ett sådant. Vi har rätt att kräva att få arbeta under riktiga anställningsförhållanden. Vi vill inte ständigt hotas av nedskärningar av budget och verksamhet. Tillsammans med ungdomarna vill vi ha en sådan kontroll att vi kan planera på längre sikt och göra en vettig verksamhet. Vi vet att det behövs.

UNGERN 56 DEN BEVÄPNADE SANNINGEN

Andy Anderson

Alldeles före jul kom ARBETAR-PRESS ut med sin första bok. Den handlar om rådsrevolutionen i Ungern 1956, då arbetarklassen reste sig mot statsbyråkratin och skapade sig sin egen organisering i arbetarråden.

Boken är viktig därför att den behandlar ett av de många exemplen på hur arbetarklassen organiserar sig i arbetarråd - den visar hur Ungern 56 utgör ytterligare ett exempel på rådsorganiseringens allmängiltighet i uppsving i arbetarklassens kamp.

Men boken är också viktig därför att den utgör ett slag mot Moskva-kommunisternas och maoisternas historieskrivning. Den avvisar idén om att revolutionen i Ungern skulle vara uttryck för en kontrarevolutionär kupp, initierad av västmakterna. Den avslöjar likaså klart Mao tse-tungs hyllningar till Sovjet för nedsländet av "kontrarevolutionen". Läs den så får du se!

Beställes genom att betala 20:- på ARBETARPRESS pg 88 66 51 - 9.

Rådsmakts familjenummer har blivit en hejdundrande succé. Den tredje upplagan är snart slutsåld.

I numret avlivas med förödande säkerhet så gott som alla den borgerliga samhällets myter om "den lyckliga familjen", sexualiteten, barnuppfostran och kärleken. Ingen av de föreställningar vi blir itutade från vaggan till graven lämnas utanför. Allt skärskådas och avslöjas.

En perfekt högläsning för familjekvällen.

PRENUMERERA!

4 nummer för 15:-

Stödprenumeration minst 30:-

Postgiro 87 99 69 - 4

Adress: Box 31 102

400 32 GÖTEBORG 31

Tel 031/42 30 98